Nr. 9

Zitting van donderdag 17 oktober 2024

Voorzitter: mevrouw R.W.J. Melissant-Briene, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: mevrouw W. Alba Heijdenrijk, de heren P. van Andel, B.C.S. Bahlmann, A. Boutachkourt, D.R.E. van Gammeren en J.P. van der Geest, mevrouw P. de Groot, de heer M.A. Hachhouch, mevrouw E.W.H. Hamann, de heren A.C. van Houwelingen, J. Klein, A. Koçak, en A. Krol, de dames G. Metz en J. van Oversteeg, de heer M. de Pagter, mevrouw L.P.W. Pellikaan, de heren J. Roeland, N. van Santen, P.C.J. Schefferlie, I. Tekir en D. van Veen en de dames M. Veldheer-Vink en T. van 't Westende-de Bijl en de heer C. van Willigen.

Griffier: de heer H. Sepers.

Tevens aanwezig de heer M. de Boer, de dames E.L. Dansen, A. Mager en M.J. Molengraaf en de heer F. Polatli (wethouders), alsmede mevrouw H. Kromkamp (gemeentesecretaris).

1. Opening (19.30) 1
2. Ingekomen stukken 2
3. Vaststellen agenda 2
4. Vaststelling notulen voorgaande raadsvergaderingen en parallelsessies 3
5. Vragenuurtje raadsleden / informatie vanuit college. 3
6. Hamerstukken 7
6.a. Controleplan 2024 (2024-929486) 7
7. Bespreekstukken 8
7.a. Tussentijdse rapportage 2024 (2024-936338) 8
7.b RIB - informatie over verzoek om financiële steun van Stichting Peeriscoop (2024-940905) 22
8. Overzicht begrotingswijzigingen september 2024 (2024-938256) 35
9. Moties vreemd aan de orde van de dag 35
10. Sluiting 49

*

1. Opening (19.30)

De voorzitter: Ik open de vergadering. U bent zojuist allemaal naar de Zeepkist geweest en ik heb gehoord dat het een goede bijeenkomst was. Goed om zo niet alleen met volwassenen, maar ook met kinderen te spreken, maar we gaan nu echt beginnen met de raadsvergadering.
Hartelijk welkom u allemaal; dat geldt ook voor degenen op de publieke tribune en voor al diegenen thuis – fijn dat u ook kijkt. We hebben weer de nodige onderwerpen te bespreken, maar voordat we dat doen, geef ik het woord aan mevrouw Alba Heijdenrijk voor het doen van een mededeling. U hebt het woord.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank u wel, voorzitter. De korte mededeling die ik in de raad wil doen is, voor degenen die daar heel erg op zitten te wachten, dat ik voorlopig mijn ontslag ga indienen, wat alles te maken heeft met het feit dat ik helaas door ziekte opnieuw word uitgeschakeld. Dit keer weet ik dit van tevoren. Feit is wel dat deze plek mooi warm gehouden wordt door iemand die dat voortreffelijk kan, namelijk mijn collega Tom van der Meijden. Wetende dat wij dezelfde dingen nastreven en dezelfde portefeuilles dragen, heb ik er alle vertrouwen in dat het goed komt. Maar dit is nu voor mij mijn laatste raadsvergadering.
Dank je wel.

De voorzitter: Wij wensen u allen heel veel sterkte toe.
Voor deze vergadering zijn geen afmeldingen ontvangen, iedereen is aanwezig en dat is natuurlijk erg fijn. Dan heb ik nog het nieuws dat er een nieuwe fractieassistent is bij de VVD. De heer Jalloh, hier aanwezig, gaat de fractie van de VVD ondersteunen. Hij woont inmiddels 25 jaar in Gorinchem, 41 jaar gehuwd, drie dochters; hij heeft de nodige hobby's en er is nog heel veel over de heer Jalloh te vertellen, maar dat ga ik allemaal niet doen. U moet gewoon het weekbericht lezen en dan ziet u dat vanzelf. Maar ik wil hem wel graag van harte welkom heten in ons midden met een bos bloemen. Komt u maar naar voren. (*Applaus*)

2. Ingekomen stukken

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de door de agenda-commissie voorgestelde wijze van afdoening besloten.

3. Vaststellen agenda

De voorzitter: De heer Schefferlie vraagt het woord.

De heer Schefferlie: Voorzitter. Ik zou graag een motie vreemd aan de orde van de dag willen toevoegen, getiteld 'Perspectief voor Peeriscoop', in navolging van de vorige raadsvergadering, maar nu aangepast aan de RIB, die wat ons betreft ook meteen besproken zou mogen worden.

De voorzitter: U wilt een motie indienen en tegelijkertijd ook de RIB bespreken. Ik kijk even rond. Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Voorzitter, ook wij hebben een motie vreemd aan de orde van de dag, en wel over de staalslakken bij Spijk.

De voorzitter: Anderen nog? Mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Een motie vreemd aan de orde van de dag in verband met het vlaggenprotocol Orange The World.

De voorzitter: Het is de gewoonte moties vreemd aan de orde van de dag aan het einde van de vergadering te behandelen, dus ik stel voor de moties die door mevrouw Hamann en mevrouw Alba Heijdenrijk zijn aangekondigd onder agendapunt 9 in behandeling te

nemen. Verder stel ik voor de motie ‘Perspectief voor Peeriscoop’ en de desbetreffende RIB na bespreekstuk 7.a te behandelen als bespreekstuk 7.b.

De heer Van Santen: Prima om die te agenderen, maar we zijn nog steeds benieuwd naar de vorm ervan, dit denkend aan de vorige vergadering waarin dit ook is besproken, en de geheimhouding e.d.

De voorzitter: Die vraag konden we verwachten, dus wij hebben ons erop voorbereid! Bij de vaststelling van de agenda bespreken we de vraag of u het wel of niet toe wilt laten op de agenda. Ik merk dat dat het geval is, dus dan hebben we dat in ieder geval nu besloten. Bij het agendapunt zelf zullen we de geheimhouding ter discussie stellen, en de vraag of de behandeling al dan niet achter gesloten deuren moet plaatsvinden. Daar is een procedure voor, maar die leg ik op dat moment uit.

De agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

4. Vaststelling notulen voorgaande raadsvergaderingen en parallelsessies

De verslagen van de parallelsessies 20240919 B&A Concept Verslag Zienswijze eerste burap 2024 GR DG&J, 20240919 I&O Conceptverslag Themasessie Parkeren, 20240919 I&O Conceptverslag Gebiedspaspoort woonwijken west, 20240919 I&O Conceptverslag uitwerking taakstellingen PPN richting begroting, 20241003 I&O Conceptverslag Beleidshuis Omgevingswet en 20241003 I&O Concept verslag Erfgoedcommissie, worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming ongewijzigd vastgesteld.

5. Vragenuurtje raadsleden / informatie vanuit college.

De voorzitter: Het woord is allereerst aan de heer Roeland van Stadsbelang met het onderwerp ‘quick win verkeersveiligheid bij fietsknelpunt Eike’s Hof’.

De heer Roeland: Dank u wel, voorzitter. Actueler kan het bijna niet, vanavond bij de Zeepkist geweest zijnde. Het onderwerp van mijn vraag is een quick win voor de verkeersveiligheid bij fietsknelpunt Eike’s Hof. De rotonde Eike’s Hof wordt pas in Q2 2025 aangepakt op verkeersveiligheid voor fietsers. De huidige situatie verandert het komende halfjaar daarmee dus niet. Gezien het grote aantal ongelukken, of bijna-ongelukken, met fietsers, is het wellicht mogelijk om zo spoedig mogelijk voor het politiebureau een simpele spiegel te plaatsen. Hierdoor kunnen de automobilisten die op de rotonde afslaan naar de Lingedijk, de fietsers die van de Lingebrug afkomen beter zien aankomen, om zodoende ongelukken te voorkomen. Is het college, net als ik, van mening dat dit voorlopig een quick win zou kunnen zijn? Ik dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Namens het college geef ik graag wethouder Molengraaf het woord.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Dank u wel voor de vraag en het meedenken op dit probleem, dat inderdaad heel actueel is. We hebben net boven ook al allerlei suggesties gehoord voor oplossingen, en dat we het vooral eenvoudig moeten houden. Ik hoop dat ons dat lukt.

Deze specifieke vraag betreft het neerzetten van een spiegel en daar zitten een aantal nadelen aan, die ik met u wil delen. Op het moment dat je daar een spiegel neerzet, waarmee mensen via die spiegel overzicht over het verkeer proberen te krijgen, gaat het directe oogcontact tussen alle verkeersdeelnemers die er op dat moment zijn verloren, terwijl dat nu juist is wat we willen stimuleren, want we weten uit gedragsbeïnvloeding dat dat heel belangrijk is: heeft degene in de auto of op de fiets mij gezien, hebben we oogcontact? Als fietsers van de brug afkomen en automobilisten moeten naar links kijken om de fietsers, die van rechts komen, te kunnen zien, ben je dat kwijt, en dat is een nadeel. De fietser weet dan ook niet, omdat de automobilist naar links kijkt, of de automobilist hem of haar gezien heeft. Het is ook veel lastiger om via een spiegel de snelheid van een fietser in te schatten en snelheid is precies het probleem op Eike's Hof. Het is voorts heel ingewikkeld om de spiegel voor alle verkeersdeelnemers, auto's, fietsers, voetgangers, snelle fietsen, noem het maar op, goed af te stellen. Er zitten ook hoogteverschillen tussen de deelnemers, en dat maakt het echt lastig. Dat zou je weliswaar kunnen oplossen met een bolling in de spiegel, maar dat maakt dan weer dat je de snelheid nog minder goed kunt inschatten. Het laatste nadeel is dat spiegels heel veel last hebben van het weer: ze zijn nat, ze bevriezen, ze beslaan en dan heb je nog niet het goede zicht. Ik ben zeer gaarne bereid om bij de verdere ontwikkeling van de planvorming met de buurt in gesprek te gaan, zoals ik daarnet ook boven heb gezegd, om daar ook goede ideeën op te halen en de spiegel er nog een keer in te gooien, maar er zitten dus een heleboel nadelen aan waardoor ik niet geneigd ben om nu direct een spiegel neer te gaan zetten.

De heer Roeland: Mag ik hierop reageren, voorzitter?

De voorzitter: U mag dat als indiener inderdaad.

De heer Roeland: Dank u wel. De wethouder had het over condens, bevriezen en dat soort dingen, maar er zijn spiegels die daar tegen kunnen, die dat niet hebben.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dat zou best kunnen. Ik heb een aantal nadelen opgesomd en ik geef aan dat wij daarover gaan nadenken. Maar ik zie nog wel wat leeuwen en beren, dus ik ga nu niet toezeggen dat we hem gaan neerzetten.

De heer Roeland: Dat is jammer, maar daar zal ik dan mee moeten leven. Ik dank wel.

De voorzitter: Dan gaan we verder met de vragen van de heer Schefferlie, Democraten Gorinchem. Het onderwerp is opvang in het belastingkantoor.

De heer Schefferlie: Dank u wel, voorzitter. Bij dit gevoelige thema kunnen we niet vaak genoeg benadrukken dat Gorinchem een goede reputatie heeft bij de opvang van vluchtelingen. Dat geldt ook voor Democraten Gorcum; dat willen we graag doen. Al lang voordat over de Spreidingswet gesproken werd deden we de suggestie richting het COA: hoe mooi zou het niet zijn als elke gemeente haar eigen steentje bijdroeg? Er is heel heel veel over gesproken in het verleden, er zijn veel toezeggingen geweest die niet nagekomen zijn en we zien de ellende vandaag de dag en de problemen in de opvang, maar ook dus het appel toch weer op Gorcum om in plaats van verder af te bouwen in het belastingkantoor, nieuwe asielzoekers toe te voegen. Het maakt ons nieuwsgierig naar de antwoorden op de volgende vragen.

In hoeverre zijn de omwonenden hierbij betrokken? Ik kan me voorstellen dat de geloofwaardigheid in ons weer afneemt als het toch weer gebeurt, zeker in samenhang met onze tweede vraag: hoe schat het college in dat uiteindelijk na afloop van de afgesproken periode eind van dit jaar toch weer opnieuw een appel gedaan zal worden door het COA om het belastingkantoor te blijven gebruiken? Want als je nu, zeg maar, weer extra gaat doen en de ellende blijft groot, of wordt misschien wel groter, hoe zouden ze dan straks opeens niet meer op het idee kunnen komen om dat te doen? Onze laatste vraag aan het college is: en hoe is het college dan voornemens om daarop te reageren? Wat ons betreft is er sterke bestuurskracht voor nodig om echt een grens te trekken. Eerder hebben wij voorspeld dat er anders straks wel eens twee asielzoekerscentra zouden kunnen zijn. Eén is denk ik gewoon ruim genoeg om onze bijdrage te leveren, maar vooral, en daar gaat het om, betrouwbaar te zijn jegens al die mensen waarover we heldere afspraken hebben gemaakt in verband met hun leefbaarheid en de geluidsoverlast ter plekke.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Namens het college zal wethouder Molengraaf antwoorden.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter, dank u wel.. Ik probeer de vragen een beetje te beantwoorden in de volgorde waarin ze zijn gesteld. Bij vraag drie ga ik ervan uit dat u de omwonenden van de Vroedschapsstraat bedoelt.
Maandag 7 oktober werden wij min of meer overvallen door een spoedverzoek, waarbij 47 mensen, gezinnen ook, dus moeders met kinderen, geplaatst moesten worden, omdat er anders geen plek voor hen was. Omdat er op dat moment ruimte was in de Vroedschapsstraat, omdat de afbouw zo ver was dat er plek voor deze mensen was, hebben wij in overleg besloten toe te staan deze mensen daar te plaatsen. Ze zijn er rond 12 uur ‘s nachts aangekomen; dat zal niet helemaal onopgemerkt gegaan zijn. We hebben buurtbewoners daar niet apart over geïnformeerd. Dat had te maken met de snelheid waarmee alles ging, maar ook omdat we eigenlijk op hoofdlijnen steeds gecommuniceerd hadden dat er wordt afgebouwd en niet elke keer gaan zeggen: er zijn er nu tien weg. Het is een komen en gaan: er gaan er tien weg, er komen er soms weer twee bij, dan gaan er weer twaalf weg. Nou, die afbouw liep. We hebben het COA wel laten weten dat we de afbouw die we voor ogen hadden nu niet meer gaan halen; dat gaat niet meer met elke week tien mensen eruit, zodat je er 150 overhoudt. Dus dat moet anders. We hebben nu afgesproken dat in het nieuwe AZC in de eerste helft van december 150 mensen uit de Vroedschapsstraat worden geplaatst en de anderen die daar dan nog zijn moeten voor 28 december weg zijn, want dan loopt de vergunning af: die loopt tot 28 december en die gaan we niet verlengen. Dat is de afspraak. We hebben ook weer de toezegging gekregen van het COA dat het 28 december ook inderdaad klaar is daar met de opvang, en dan moeten de mensen die daar dan nog resteren weg. U vraagt of wij de overtuiging hebben dat dat ook inderdaad zal gebeuren. Nou, afgaande op de overeenkomst die wij hebben, zijn dat gewoon de afspraken. Dan loopt de vergunning af, dan zijn de mensen daar weg en dan gaat het gebouw ook de verkoop in. Daar zijn we met het COA goed over in gesprek, Dus ik heb op dit moment geen aanleiding om te zeggen dat we daarvoor allerlei stevige maatregelen of zo moeten nemen. Ik ga ervan uit dat het COA deze aanpak hanteert, maar mocht het zo zijn dat het COA toch probeert onder die overeenkomst uit te

komen, of daar toch mensen te plaatsen, dan is het gewoon een keihard ‘nee’, want dat is niet de afspraak. Zij mogen straks voor tien jaar 150 mensen aan de Buys Ballotstraat plaatsen. Daarmee leveren we een behoorlijke bijdrage aan de taak die in Zuid-Holland Zuid opgelegd is. En dan zouden we maatregelen kunnen nemen als een last onder dwangsom, of dat soort dingen meer, maar voorlopig denk ik niet dat dat nodig is. Wij zijn in goed gesprek met het COA, wij zijn ook in goed gesprek over wat er met dat gebouw moet gebeuren. Het is hun volkomen duidelijk dat wij willen dat daar in het volgend jaar geen asielzoekers meer zitten en dat ze dus ook nul op het rekest krijgen als ze daar nog mensen willen plaatsen.

De heer Schefferlie: Voorzitter, hartelijk dank voor de duidelijke beantwoording. Wat u zei over eens een keer tien erbij en zo, dat kun je je allemaal nog wel voorstellen, maar waar mensen pas in de krant lazen dat er opeens weer hele groepen bij komen, is het vanuit de communicatie natuurlijk wel handig om op een gegeven moment te melden dat het werkelijk zal gaan zoals u net vertelde. Dat is weer een geruststelling na alle eerdere toezeggingen.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Tekir, D66. Het onderwerp is toekomstscan.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Toekomstscan inderdaad, en dan zult u misschien denken: wat is dat eigenlijk? Nou, dat dachten wij ook, maar daar wil ik het even over hebben. Zoals u weet, hangen er al een tijdje bezuinigingen in de lucht, die onder andere onze maatschappelijke partners, verenigingen en stichtingen zullen raken. We gaan subsidies niet indexeren, we gaan subsidies herschikken, et cetera. Het is nog niet helemaal duidelijk waar dat precies gaat landen, maar we waren wel verrast toen wij in onze eigen contacten in de stad ontdekten dat er een toekomstscan is uitgezet vanuit de gemeente, eigenlijk een soort enquête met een vragenlijst, die ook gaat over allerlei financiële omstandigheden bij de instellingen, wat voor ons ook heel interessant is om in onze overwegingen mee te nemen. We hopen met deze vragen wat meer zicht en duidelijkheid te krijgen over de toekomstscan. Wat is die toekomstscan, wat is het doel daarvan? Is die alleen gericht aan de culturele sector, of breder? Wij zagen zelf in ieder geval dat die gericht is aan de culturele partijen. En zoals ik al aangaf: er zitten ook wat financiële vragen in de enquête, bijvoorbeeld de vraag of organisaties dit jaar hun begroting sluitend kunnen krijgen, en volgend jaar ook. We zijn benieuwd hoeveel instellingen nu al aangeven dat dat niet lukt, en wat doen we hier vervolgens mee als ze dat aangeven?
Tot slot de vraag wanneer wij als raad de uitkomsten van deze toekomstscan te zien krijgen? Want dat lijkt ons heel relevant voor de afwegingen, zeker bij de begroting.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Namens het college zal wethouder Polatli antwoorden.

Wethouder Polatli: Dank u wel, voorzitter. De toekomstscan is in samenwerking met Kunstgebouw ontwikkeld, inderdaad voor onze culturele partners. De scan is bedoeld om hen meer inzicht te geven in hun huidige positie, maar ook in de kansen die er in de toekomst liggen, bijvoorbeeld met betrekking tot provinciale subsidies, zodat zij beter in

hun kracht gezet kunnen worden, maar ook wij als gemeente beter weten waar hun behoeften liggen. De toekomstscan is dus inderdaad alleen bedoeld voor de culturele sector. Ten aanzien van specifieke onderwerpen kunnen culturele partners onder begeleiding van een cultuurcoach onderzoeken waar zij zichzelf kunnen versterken. Dit helpt hen om toekomstbestendiger en duurzamer te worden. De resultaten worden op 11 november tijdens het Cultuurcafé gepresenteerd, waar u als raadsleden ook van harte welkom bent; daar krijgt u ook nog een uitnodiging voor. Maar mocht het zo zijn dat niet iedereen kan, maar wel tegelijkertijd dezelfde informatie zou willen, dan kunnen we dat ook toesturen.

De heer Tekir: Voorzitter. Dank u wel, zowel voor de uitnodiging als voor de belofte om ook even de resultaten met de raad te delen. 11 november is niet meer op tijd voor de begroting, dus als u daarvóór al wel de raad inzicht kunt geven in in ieder geval de partijen die hun begroting niet sluitend krijgen, zou dat ons wel helpen.

Wethouder Polatli: Dat kan ik helaas nu niet toezeggen. Ik ga er wel achteraan en zal u laten weten of het eerder beschikbaar is. Maar het lijkt me voor de verenigingen zelf ook chiquer als zij tijdens het Cultuurcafé eerst inzicht krijgen in een en ander. En of we ook de financiële positie van specifieke verenigingen zullen communiceren, weet ik niet, maar in aantal en hoe het er voor staat waarschijnlijk wel.

De voorzitter: Dank u wel. Hiermee zijn we aan het einde gekomen van de vragen van de raad, maar er is nog wel een mededeling vanuit het college over de Lange Slagenstraat en daarvoor geef ik graag wethouder Mager het woord.

Mededeling van het college

Wethouder mevrouw Mager: Dank u wel, voorzitter. Ik meende even van deze gelegenheid gebruik te moeten maken, omdat de volgende B&A met betrekking tot de Lange Slagenstraat nog niet op de jaaragenda staat, en dat is het gevolg van een langere afwezigheid van onze projectleider. Het goede nieuws is wel dat ik gisteren kennis heb gemaakt met zijn vervanger, een ervaren project- en procesmanager, die, en ik quote: gericht is op samenwerking, transparantie en het creëren van verbinding binnen een maatwerkoplossing, integraal en passend op het project. Ik vond dat heel veelbelovend! Dit zijn natuurlijk mooie woorden, maar ik heb wel even gevraagd hoe hij dat op dit specifieke project gaat toepassen en voor een eerste werkdag vond ik dat hij zich al goed had ingelezen. Ik heb alle hoop dat we binnenkort wel de volgende B&A kunnen gaan inplannen.

6. Hamerstukken

6.a. Controleplan 2024 (2024-929486)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7. Bespreekstukken

7.a. Tussentijdse rapportage 2024 (2024-936338)

De voorzitter: Voorgesteld wordt de tussenrapportage 2024 vast te stellen. Het gaat dan over de tussentijdse rapportage over de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen. Het tweede beslispunt is een bedrag van € 282.000 te onttrekken aan de reserve sociaal domein en – dat is punt 3 – de financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging. Het woord is allereerst aan de heer Krol, ChristenUnie/SGP.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Aan een bespreekstuk is gewoonlijk al een sessie voorafgegaan, maar dat geldt niet voor de turap. Ieder jaar krijgt de raad een tussenrapportage over de stand van uitvoering van de begroting op geld en op inhoud. Dit jaar is ook weer een mooie slag gemaakt in de toegankelijkheid van het stuk, met mooie kleuren, waarin de stand van de uitvoering op de programma's goed te volgen is. De raad wordt dus goed gefaciliteerd. In deze vergadering wil ik ervoor pleiten om met elkaar meer zorg, aandacht en ook gedachtewisseling te hebben over de turap. Het gaat mijns inziens allemaal wat te rap – woordgrapje! Als raad zijn we het hoogste bestuursorgaan en de turap zou een moment moeten zijn om óf te applaudisseren, óf, als dat nodig is, om bij te sturen op de stand van de uitvoering, en dan zou het ook helpen wanneer we de trap ietsje eerder zouden kunnen behandelen. Ik weet dat we als raad zelf over onze agenda gaan en ik zal dus zeker ook het verzoek neerleggen bij de agendacommissie om komend jaar te kijken of hiervoor een I&O en een B&A ingepland kunnen worden, pak 'm beet eind augustus, eerste helft september, zodat we in de raadsvergadering van september de turap kunnen afconcluderen. Daarbij zou ik ook graag een reactie willen hebben van het college, of het dit wil steunen, zowel waar het gaat om het proces alsook, zeg maar, de tijdsissue: het zal een paar weken versneld moeten worden. Het voordeel daarvan zal volgens mij in ieder geval zijn dat we met elkaar meer helderheid hebben over welke issues precies oppoppen rondom de turap, want ik heb echt geen idee wat er zo gaat komen door andere inbrengers, en ik denk het college ook niet.
Op inhoud wil ik verder niet ingaan op de trap. Wat mij betreft krijgt het college décharge en wij zullen het raadsvoorstel verder steunen.
Dank u wel voorzitter.

De heer Van Veen: Voorzitter, bij wijze van interruptie wil ik een verduidelijkingsvraag stellen aan de heer Krol. U had het erover dat u graag eerder in stelling wordt gebracht met betrekking tot de turap. De turap heeft gedeeltelijk een zachte kant, maar het heeft ook een harde kant, in de vorm van de cijfers, de financiële gegevens. Bent u dan het meest geïnteresseerd in de zachte kant? Ik denk namelijk dat het moeilijk zal worden om de harde kant, de cijfers, eerder te presenteren. Eerst hadden we de tussentijdse rapportage, eigenlijk een halve jaarrekening, per 30-6. Voordat de cijfers echt bekend zijn, zijn we twee, drie maanden verder, dus hoe ziet u dat dan, in samenhang met de zachte kant?

De heer Krol: Dank voor uw vraag, meneer Van Veen. U werkt volgens mij bij een bedrijf aan de financiële kant. In de organisatie waar ik ben, ben ik gewend om binnen twee maanden na afsluiting van een termijn wel zicht te hebben op waar we staan. Sterker nog: halverwege de volgende maand weet ik al waar ik aangekomen ben. De technische

ins en outs weet ik niet, daarom vraag ik het college ook te kijken wat daarin mogelijk is. Het lijkt me echter sterk dat we eind augustus niet enigszins een beeld kunnen hebben hoe het jaar tot en met juni verlopen is.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir, D66.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. De turap, hoogtepunt van het jaar misschien. Ik haak in de start van mijn bijdrage even in op de bijdrage van de heer Krol. Als je een hele dag uittrekt voor de begroting, en dat doen we hier met z'n allen, is het ook prettig om ergens halverwege het jaar te kijken of je op koers bent. Er zijn gemeenten, en de heer Van Veen weet dat natuurlijk als geen ander, die niet één keer zo'n tussenmoment organiseren, maar twee keer: één keer in het voorjaar en één keer in het najaar. En dat heeft alles te maken met het peilmoment dat je kiest. Gelukkig kan dat allemaal ingevoerd worden in financiële systemen, dus het kan allemaal wel. En het gaat over belangwekkende vragen: wat hadden we met elkaar afgesproken en staan we op koer,s kunnen we nog bijsturen? Een soort thermometer die je erin steekt. Ik moet zeggen dat mijn fractie al sinds jaar en dag graag gebruikmaakt van deze gelegenheid, dus we juichen het van harte toe als dit moment ook serieuzer wordt benut, zodat we ook echt kunnen bijsturen, niet alleen op de financiën, maar ook op de inhoud, want daar gaat het natuurlijk in essentie om. Ik denk dat we ons als raad gewoon geen recht doen als we van de begroting in één ruk, zeg maar, overschakelen op de verantwoording, om dan dik een jaar niets meer, of heel beperkt iets te horen te krijgen over de uitvoering. Dus laten we tijdig de turap bespreken, breng de raad nadrukkelijk in positie en geef ook concrete handvatten bij die oranje en rode kleurtjes. Het is een hele mooie start, vind ik, maar geef ook in de duiding gewoon iets scherper aan welke bijsturing niet is gelukt, waarom dat niet is gelukt en wat er eventueel nog wel mogelijk is, want dat lezen we nu toch mondjesmaat terug.
Voorzitter, tot zover de technische kant. Ik wil het eigenlijk hebben over de inhoud, de zachte kant, zoals de heer Van Veen dat volgens mij duidde. Er is een vijftal topics die ik wil uitlichten. Het gaat om opvallende afwijkingen en daar wil ik het even met u over hebben.
Allereerst. Op verschillende plekken in de turap staat dat we de bijdrage aan Waardlanden verhogen. Alles bij elkaar opgeteld gaat het best om een schrikbarend hoog bedrag, liefst € 851.000, en het jaar is nog niet eens afgelopen. Wij krijgen hierdoor niet echt het gevoel dat we grip hebben op Waardlanden. Helaas lijkt dat gedeeltelijk het gevolg van diftar, want het grofvuil moet opgehaald worden, de prullenbakken puilen uit, die moeten vaker geleegd worden, de afvalinzameling zelf kost ook meer geld, en zo kan ik nog wel even doorgaan. De vraag is: geloven we echt met z'n allen dat het hiermee klaar is? We willen natuurlijk voorkomen dat dit zich in 2025 weer voortzet. Is het college van plan deze kostenstijging ook te betrekken bij de evaluatie die nog moet komen? We zijn ook benieuwd wat dit doet met de businesscase onder diftar. We horen daar graag een reflectie op van het college.
Dan het IHP onderwijs, ook een afwijking die in de turap wordt gemeld. U weet: we wachten met smart op de aanpak van de vijf meest urgente schoolgebouwen en bij twee van die scholen, de Anne Frankschool en Samen Onderwegschool aan de Van Goudoeverstraat, lezen we dat pas eind 2025 wordt gestart met het huisvestingsproject. We vragen ons af wat dit precies inhoudt. Volgens het uitvoeringsprogramma 2023-2026

zouden deze scholen namelijk uiterlijk 2026 al aangepakt worden. Gaat dat lukken? Het college spreekt overigens, en dat vonden we best opvallend, over het IHP 2025-2028. Maar volgens mij hebben wij als raad hier vorig jaar het IHP 2023-2026 vastgesteld. Missen wij iets? Heeft het college zelf intussen een IHP vastgesteld? Ik hoor het graag.
Het derde punt gaat over mantelzorg. Ook dit jaar zijn de middelen voor mantelzorg niet volledig besteed, dus het is een financiële afwijking, en die afwijking zagen we ook in voorgaande jaren. We hebben in het verleden wel eens opgeroepen, ook met steun vanuit verschillende fracties hier, om dat in te zetten voor respijtzorg. Uiteindelijk is het toen ingezet voor het Odensehuis, prima, maar er resteren weer middelen. Zou het college eens een plannetje willen maken om die middelen nu eens effectief te besteden? Respijtzorg is een richting die onze voorkeur heeft, maar het zou ook iets anders kunnen zijn wat de mantelzorgers ten goede komt.
Vierde punt. Allerlei goede intenties ten spijt, lezen we dat in 2024 stadsbreed slechts twintig appartementen zijn gerealiseerd die beschouwd kunnen worden als starterswoningen. We vragen ons af of het college zelf blij is met dit aantal starterswoningen. Of ligt de ambitie toch hoger? Wij hopen en denken eigenlijk het laatste, maar we merken wel dat ondanks een raadsopdracht uit 2023 concrete resultaten op dit dossier uitblijven, en dat betreuren we zeer.
Tot slot het beleidshuis, eigenlijk een onderwerp ‘an sich’, maar ik heb echt keuzes gemaakt in de topics, kan ik u vertellen. Dit nieuwe gedachte-experiment, zoals ik het maar even noem, is onlangs in I&O besproken, maar het lijkt nu al werkelijkheid te zijn geworden als je de turap leest. Want in de turap blijken verschillende visies te sneuvelen en de raad heeft hier nog niet eens over besloten. Sterker nog: we hebben onlangs met elkaar afgesproken even de tijd te nemen en wat verdiepende sessies met elkaar te organiseren, zodat we ook echt zorgvuldig de Omgevingswet in de beleidscyclus brengen. Zou het college niet eerst willen afwachten wat de raad besluit, om vervolgens daarnaar te handelen? Eigenlijk een hele simpele vraag.
Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het CDA, de heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met namens onze fractie dank uit te spreken voor de trap en ook voor de beantwoording van de vragen, ook al waren ze een dag later ingepland dan de eerste planning – maar fijn dat het alsnog kon. En wat de heren Krol en Tekir ook al zeiden: de turap geeft ook een heel helder inzicht. Door de kleurenbolletjes kunnen wij het ook snappen en daarmee is het eigenlijk een heel belangrijk sturingsinstrument geworden, of kán het zijn. Ik ga niet de woorden van de heer Krol herhalen, maar daar sluiten wij ons ten volle bij aan, zeker omdat, en dat is ook het laatste punt dat de heer Tekir maakte over de Omgevingsvisie en de integrale samenlevingsvisie, onze rol als raad toch weer heel klein lijkt te worden als we zien dat het cultuurbeleid niet meer naar ons toekomt en mobiliteit een programma wordt onder het college. Recent nog heeft mijn fractiegenoot over het parkeren een verzoek neergelegd bij de agendacommissie, om dat apart te bespreken, zeker met de gigantische verhogingen die eraan lijken te komen komend jaar. Dit zijn wel thema’s die de stad raken en die moeten ook hier in de openbaarheid besproken worden. Dus zo’n turap moet dan een goed sturingsinstrument zijn en ook tijdig worden behandeld. Daar moeten wij als raad ook de

tijd voor nemen om dat te behandelen, los nog van wat wij vinden van het beleidshuis en alles wat daarmee te maken heeft, maar daar komen we later nog wel op terug.
Om niet de hele turap door te nemen, willen wij er een drietal punten uithalen. Eén, de Elzenhofontwikkeling. Wij blijven kritisch volgen wat daar gebeurt en eindelijk zien we volgend jaar wat schot in de zaak komen. De heer Tekir heeft Waardlanden al benoemd, met een flinke verhoging van de kosten. Recent hebben we de radenbijeenkomst gehad, die globaal wat inzicht biedt in wat daar gebeurt, maar aangezien wij als Gorinchem ook grootafnemer zijn in dvo's, zou ik het college willen adviseren hierover een aparte sessie te organiseren waarin specifiek op deze situatie van Gorinchem wordt ingegaan.
Ten slotte beraden wij ons richting de begroting nog op de ongeveer een half miljoen extra OZB-inkomsten hoger dan gepland, ook in het licht van de komende OZB-verhogingen voor verenigingen en voor inwoners.

De voorzitter: Dank u wel. Democraten Gorinchem, mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Dank u wel, voorzitter. De turap biedt inzicht in de voortgang van het college, zowel beleidsmatig als financieel. Daarom vinden wij het ook belangrijk om vanavond onze beschouwingen hierop te geven, want het is een belangrijk document voor onze controlerende rol als raad. In onze korte beschouwing zal ik ook een tweetal voor ons belangrijke aandachtspunten benoemen.
Wat voor ons als duidelijke conclusie naar voren komt, is dat deze tussenrapportage laat zien hoe de spanningen tussen ambitie, capaciteit en prioritering toenemen. Meerdere malen wordt aangegeven dat de ambtelijke capaciteit flink onder druk staat en dat ook de beperkte financiën ervoor zorgen dat de ambities niet altijd waargemaakt kunnen worden. Zo wordt het opstellen van het nieuwe vastgoedbeleid en het gebiedspaspoort voor de binnenstad uitgesteld en gaat de nieuwe inrichting van de publieke ruimte in ons stadhuis niet door. Als je uitzoomt, besef je dat dit raakt aan ambities, zoals investeren in onze stedelijke ontwikkeling, duurzaamheidsdoelen en de kwaliteit van dienstverlening aan onze inwoners. En als je inzoomt, zie je vooral dat het visiedocumenten zijn die moeten worden uitgesteld. Je kunt enerzijds opgelucht zijn dat het college niet kiest voor het investeren in papieren tijgers en documenten, maar wat voor nu betekenisvol is voor de stad. Anderzijds roept het bij mij echter ook de vraag op in hoeverre de gemeentelijke organisatie, het college, ervaart nog in staat te zijn visievorming te doen op langetermijnontwikkelingen en zo de horizon van onze stad bewaakt. Dit is ons eerste aandachtspunt.
Voorzitter. We begrijpen heel goed dat er keuzes gemaakt moeten worden in de prioritering. Het zijn financieel zware tijden in gemeenteland en de arbeidsmarkt is ontzettend krap. We kunnen niet alles blijven doen en betalen. We zijn ook blij dat dit college dit ook eerlijk in duidelijke taal aangeeft waar het even niet is gelukt. De tekorten in personeel betekent ook dat er mensen zijn die de gaten dichtlopen en die extra hard werk verrichten voor de stad. Dan is het knap dat de meeste activiteiten op groen staan in plaats van rood. We waarderen dan ook de inzet van de ambtenaren en het college om in deze moeilijke tijden de ambities waar te blijven maken.
De ernst van de financiële situatie van onze gemeente werd ons pijnlijk duidelijk tijdens de behandeling van de begroting 2024. We vinden de keuzes die de coalitie toen heeft gemaakt nog steeds moeilijk te begrijpen en niet spreken van een langetermijnvisie, zo

eentje waar ik het eerder over had. Ik breng in herinnering de keuze om niet de volledige oplossing voor de Banneweg uit te voeren en het niet uitbreiden van parkeergarage Kweeklust. Wij hadden die keuzes anders gemaakt.
Dit brengt ons bij het tweede aandachtspunt: mobiliteit, voor ons nog steeds een speerpunt, en hier mag een fietstandje bij. Maak werk van het goed kunnen parkeren van je fiets in de binnenstad, zeker nu de parkeergarage niet wordt uitgebreid en bij de komende begroting hoogstwaarschijnlijk de parkeertarieven worden verhoogd. Hoofdprioriteit moet toch zijn dat mensen zich veilig door onze stad kunnen verplaatsen, wat ons betreft het liefst op een fiets. Eike's Hof staat met stip op nummer 1, de gevaarlijkste rotonde van de stad, misschien wel van het hele land. Maar waarom moet het zo lang duren? De wethouder zei vanavond dit op haar eerste dag bovenaan haar lijstje te hebben gezet. Dan vraag ik mij af: hebben we dan nog wel de slagkracht om de meest urgente zaken op te pakken?
Tot slot sluit ik af met een oproep: bewaak de stip op de horizon voor onze stad. Het is voor ons soms hard zoeken naar de koers van dit college. We praten over de veiligheid van de fietsers, maar schrappen het aanpakken van fietsknelpunten uit de top-10. We spreken over sparen voor onze onderwijsgebouwen met overschotten die er niet zijn. En er staan ons dit jaar nog belangrijke keuzes te wachten: de sporthal bij de campus, De Nieuwe Doelen en de bezuinigingen bij de aanstaande begroting. Laten we in de waan van de politieke dag niet de toekomst van de stad vergeten.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is namens het college allereerst aan wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de reacties en heel eerlijk: het was natuurlijk even vervelend dat met de timing iets niet helemaal goed ging voor het indienen van de vragen, maar ik ben blij dat dat uiteindelijk goed is gekomen en ik kan u vertellen dat er een enorme inspanning is verricht om alle vragen toch uitgebreid te beantwoorden, dus ook complimenten voor de ambtenaren die daar heel hard voor hebben gelopen.
Er is voor gepleit om de turap diepgaander te bespreken, want, zo is een paar keer gezegd, we moeten die serieus nemen. Ik heb nooit de indruk gehad dat de turap niet serieus werd genomen, alleen was het in Gorinchem de gewoonte om het via schriftelijke vragen af te doen, en dan werd het meestal een hamerstuk. En je ziet, omdat we meer informatie aan het geven zijn, omdat we bijvoorbeeld werken met die kleurtjes – een van de dingen uit het coalitieprogramma om dat beter te doen, zodat het begrijpelijker werd en meer informatie zou behelzen, zowel de begroting als de perspectiefnota en de turap –, dat het dus ook werkt, dat er meer informatie in staat en dat u daar wat mee kunt en daar ben ik blij om. Wij hadden zelf ook naar aanleiding van de veelheid aan vragen eigenlijk al de conclusie getrokken dat je dit niet meer met een vragenronde af kunt doen, want het kost eigenlijk veel meer tijd en inspanning dan gewoon een I&O en een B&A houden. Tegelijkertijd is het altijd een spanning om alles in alle parallelsessies door het hele jaar heen te plaatsen. Uiteindelijk gaat u daar natuurlijk over, want het is uw agenda, maar ik zelf ben heel positief over de oproep om deze turap meer aandacht te geven de komende tijd. Voorheen hadden we ook twee keer een turap, meneer Tekir – ik denk dat u dat ook

nog wel weet –, waarin vooral werd gerapporteerd op afwijkingen en bedragen; er stond helemaal niet zoveel informatie in. Daar is er één van afgeschaft en één van overgebleven. Laten we die ene die over is dan ook goed vullen met informatie.
Door de heer Krol is ook gevraagd om te kijken of we eerder, eind augustus al, de trap zouden kunnen hebben. Ik heb even overlegd, maar dat is echt niet haalbaar. Met het zomerreces, en het hangt er altijd een beetje vanaf wanneer dat valt, is dat echt ingewikkeld. Maar ik ga u wel beloven dat wij zo snel mogelijk de trap zullen gaan doen, dat we echt gaan proberen om zoveel mogelijk op tijd, zodat u nog wat kunt bijsturen, bij u terug te komen. Want ik begrijp de wens van de raad, dus daar moeten we even goed naar kijken, of daar mogelijkheden in zitten, maar eind augustus kan ik echt niet toezeggen.

De heer Krol: Voorzitter, graag een vraag nog hierover. Zou het een overweging kunnen zijn om de eerste turap dan over vijf maanden te doen? We hoeven dat nu niet vast te stellen, maar technisch gezien biedt de financiële verordening volgens mij best die ruimte. In ieder geval zou je zo het moment wat meer naar voren kunnen halen. Misschien is het iets om ook even tussen de agendacommissie en het college af te stemmen.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Het lijkt me goed om daar eens over na te denken. Dat zullen wij zeker doen en het daar dan nog een keer over hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Polatli.

Wethouder Polatli: Ik weet even niet welke vraag voor mij zou zijn, voorzitter. . .

De voorzitter: Ik ga gewoon even het rijtje af. Als er geen vraag is, kunt u weer gaan!

Wethouder Polatli: Dank u wel, het was gezellig!

De voorzitter: Het was me weer een genoegen! Dames en heren, dit was wethouder Polatli! Dan gaan we verder naar wethouder Mager. Ik hoop dat u wel wat heeft genoteerd! Er zijn in ieder geval vragen geweest over onderwijshuisvesting.

Wethouder mevrouw Mager: Zeker, en dank u wel voor uw vragen. Ik denk dat er een typefout is gemaakt in de periode die het IHP beslaat, dus excuses daarvoor. We hebben er overheen gelezen met al die ogen die daarin meelezen, dus we gaan er voortaan nog extra op letten. En wij hebben niks vastgesteld tussendoor, al is die neiging er misschien soms wel.

De heer Tekir: Het zou zomaar de omgevingsvisie kunnen zijn en het beleidshuis, maar dat is het niet. Ik ben gerustgesteld!

Wethouder mevrouw Mager: Ik houd het beleidshuis nauwlettend in de gaten, daar kunt u van op aan. In het uitvoeringsprogramma van het IHP schuift af en toe echter wel wat en ik snap daarom wel uw vraag. De schriftelijke vragen zijn volgens mij redelijk adequaat beantwoord, behalve dan wat die periode betreft, dus ik ga dat niet nog een keer voorlezen, maar in de uitvoering van het IHP, schuift af en toe wat en dat is altijd met u gecommuniceerd in deze raad, meestal door een I&O, en als daaruit een raadsvoorstel volgt, komt dat vanzelf ook hier. Dat gaat echter nooit zonder samenspraak met scholen

of schoolbesturen. Dat doen we altijd met elkaar en zoals u weet vallen vaak meerdere scholen onder één bestuur en hun is natuurlijk ook duidelijk dat, als de ene school voorrang krijgt op het lijstje, de ander dan automatisch iets naar beneden zakt. U noemde expliciet de Anne Frank- en de Samen Onderwegschool. Die staan inmiddels wel gepland. Het eerste overleg met de scholen is daarop al ingezet. Maar Omnia, ISK en de hele schuif die u vorige week in I&O hebt kunnen horen, hebben prioriteit gekregen, zoals wij voor het zomerreces ook al hadden aangegeven. Dat is gebeurd in overleg met de schoolbesturen. Vandaar het uitvoeringsprogramma als destijds opgesteld in een regelmatige I&O over het IHP, dat u op die manier op de hoogte wordt gehouden hoe wij invulling geven aan het uitvoeringsprogramma.

De heer Tekir: Voorzitter, als ik daarop even mag reageren. Ik probeer hier alleen een stukje verduidelijking te krijgen. We zijn inderdaad bijgepraat over de schuif, vorige week, of twee weken geleden, dat weet ik even niet meer, en dan merken wij wel dat dat een prioriteit is, maar wat ons niet duidelijk wordt, is welk gevolg die prioritering heeft voor andere projecten. En het is juist interessant om dan ook te weten dat het in dit geval dus voor de Anne Frank- en de Samen Onderwegschool een vertraging betekent.

Wethouder mevrouw Mager: Het is maar net hoe je het zegt. De vertraging is een gevolg van het feit dat we de volgorde hebben aangepast in overleg met de schoolbesturen, waar ook de Anne Frankschool en Samen Onderweg onder vallen. Dus dat is een afweging die in collectiviteit wordt gemaakt en niet omdat wij hier hebben besloten dat eens eventjes een beetje om te gooien.

De heer Tekir: Ik snap dat dat in overleg gaat en daar ben ik blij mee. Maar wij als raad stellen hier een IHP vast tot 2026 en daarin geven we aan dat er urgente schoolgebouwen zijn die echt aangepakt moeten worden. Dan willen we ook gewoon die keuzes met elkaar kunnen maken als dat verandert. Ik vind het wel jammer dat kennelijk die planning nu is gewijzigd en dat deze twee scholen niet meer binnen de periode die voor ons ligt aangepakt gaan worden. Daar had ik toch gewoon explicieter over willen besluiten.

Wethouder mevrouw Mager: Nou, dat weet ik niet. Ik snap wat u bedoelt, maar wij proberen in de regelmatige update ten aanzien van het IHP u allen zo goed mogelijk daarvan op de hoogte te houden en daarin mee te nemen, waarom we dat doen en wat dan de consequenties daarvan zijn, dus ja, dan is dat blijkbaar niet geheel in zijn opzet geslaagd. We zullen even goed kijken hoe we in een volgende sessie misschien nog even iets dieper kunnen ingaan op niet wat er wél gaat gebeuren, maar wat daardoor iets opschuift. Ik denk dat we dan iets aan uw vraag tegemoet komen, zodat u zich een beter beeld kunt vormen hoe de totale programmering in elkaar zit. Misschien kunnen we dat afspreken met elkaar.

De heer Tekir: Graag, en volgens mij begrijpen we elkaar dan.

Wethouder mevrouw Mager: Oké, dank u wel.
Mevrouw Pellikaan heeft een compliment gemaakt voor de bedrijfsvoering. Ik hoop dat er heel veel ambtenaren meeluisteren, maar ik zal het compliment graag doorgeven. Er

wordt inderdaad met man en macht gewerkt en het college, maar ook de raad, stel ik vast, zijn daar heel blij mee.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wethouder De Boer.

Wethouder De Boer: Dank u wel, voorzitter. Allereerst de vragen over Waardlanden. Als je naar de beantwoording van de technische vragen kijkt, maar ook naar de jaarrekeningresultaten, zie je dat we de afgelopen jaren flink hebben moeten bijplussen. Dat wil je niet op die manier, want dat gaat ten koste van het jaarresultaat, terwijl we ook met elkaar hebben afgesproken dat die hele afvalketen een kostendekkend verhaal is en dat we dat dus ook niet ten laste van het jaarresultaat willen laten gaan. Inmiddels hebben we twee radenbijeenkomst gehad en daarin zijn we spreekwoordelijk met de billen bloot gegaan. Ook het bestuur van Waardlanden heeft geprobeerd zo open en eerlijk mogelijk een beeld te schetsen van de situatie binnen het bedrijf, waarbij we zien dat dat de werkzaamheden en de dienstverlening goed lopen en we tegelijkertijd nog steeds echt werk aan de winkel hebben, maar we ook enorme stappen hebben gezet naar robuustheid van de organisatie en ook het financieel in control komen. We zitten er als bestuur echt bovenop. We willen geen verrassingen meer, niet meer dat er nieuwe overschrijdingen komen op de begrotingen en zoals u weet is het ook wel mede reden geweest voor het bestuur om vorig jaar in te grijpen in de organisatie. Het heeft echt onze topprioriteit en we sturen dan ook echt op die robuustheid en op die kostenbeheersing binnen Waardlanden. Tijdens de radenbijeenkomst heeft de directeur gezegd erop te vertrouwen dat in ’24 binnen de begroting zal worden gebleven en als wethouder, maar ook als bestuurslid van Waardlanden, durf ik hier wel te zeggen dat we voor ’25 een realistische begroting hebben neergelegd, die we binnenkort met een vertaling in onze eigen begroting zullen zien en een goed weergave biedt van de daadwerkelijke kosten die we met elkaar te maken hebben in de hele bedrijfsvoering. Er zijn nog enorme stappen te zetten, maar ik geloof echt dat we een hele realistische begroting ’25 hebben opgesteld.

De heer Tekir: Wij hebben de beide bijeenkomsten van Waardlanden bezocht en die openheid is inderdaad te waarderen. Tegelijkertijd heb ik er wel een vraag bij. Want als we kijken naar niet alleen ‘24, maar ook het jaar daarvoor, ‘23, dan waren er toen ook al fors hogere bijdragen die we hebben verstrekt. En in ‘24 hebben we die begroting ook realistischer ingeschoten, dus bijgesteld eigenlijk op de knelpunten uit ’23. Dat gaan we nu weer doen en dan gaan we er vanuit dat het wel allemaal binnen de begroting blijft. Maar ik ben benieuwd wat we ánders gaan doen, want die begroting is al een keer bijgesteld. Dus wat gaan we in 2025 ánders doen waardoor we nu wel binnen die begroting blijven? Anders blijven we jaarlijks bijstellen.

Wethouder De Boer: Ik snap uw vraag. Tegelijkertijd is de begroting ‘24 eigenlijk pas vrij recent bijgesteld. In dat verbetertraject hebben we heel laat eigenlijk, dit jaar pas, begrotingswijziging 24 met elkaar vastgesteld, waarop u vrij recent ook zienswijzen hebt ingediend. Pas halverwege ‘24 hebben we met elkaar de stap gezet om te komen tot die realistische begroting. Dan zie je dus ook dat je gelijk die sprong maakt van bijna acht ton als bijdrage om te komen tot dat realistische kostenverhaal. Tegelijkertijd moet ik ook zeggen, en dat heb ik eerder ook in de bijeenkomst al aangegeven, dat heel erg

geïnvesteerd is op de kostenbeheersing, om dat goed in kaart te brengen. De vervolgstap is ook om die opbrengsten goed in kaart te gaan brengen, want die zijn eigenlijk, als je ook kijkt naar de effecten van diftar, maar mondjesmaat en heel voorzichtig ingeboekt, en daar hopen we de komende tijd verder in te gaan investeren, om ook die efficiencyvoordelen en die voordelen van het nieuwe beleid ook steeds beter te kunnen laten landen, ook in die begroting. Ik geloof echt dat we dan ook stapje voor stapje kunnen kijken of we misschien weer een klein stukje naar beneden kunnen gaan.

De heer Tekir: Voorzitter, tot slot een vraag. Ik heb gezien dat u van die 851.000 euro een deel dekt uit de reserves, dat is op zich prima, maar het grootste deel niet. Begrijp ik goed dat dat landt bij, plat gezegd, de inwoners, dus dat de kostenneutraliteit van de afvalstoffenheffing leidend is, en worden die kosten omgeslagen naar de inwoners, of heeft Waardlanden, dan wel de gemeente, mogelijkheden om die kosten op een andere manier op te vangen?

Wethouder De Boer: We hebben als gemeente een egalisatiereserve. Voorheen zag je heel veel schommelingen, het ene jaar kreeg je wat terug en het andere jaar moest je wat meer betalen. Dat had ermee te maken dat aan het begin van het jaar de papierprijs een x bedrag was en dat die aan het einde van het jaar het viervoudige kon zijn, of vice versa. Om die schommelingen op te vangen hebben we een egalisatiereserve, maar als je stelselmatig een aantal jaren dat grotere bedrag hebt, kun je dat niet meer in de egalisatiereserve opvangen, dus dat komt ten laste van het jaarresultaat.

De heer Tekir: Dat kan dit jaar al niet meer, dus uit onderbesteding bij andere programma's gaan wij de kosten van Waardlanden dekken. Begrijp ik dat goed?

Wethouder De Boer: Als u het mij toelaat, zal ik daar zo meteen nog even op terugkomen, dan ga ik het heel even checken, voordat ik misschien iets ga zeggen dat net niet helemaal klopt.
Er zijn best wel wat vragen gesteld over het beleidshuis, vooral over hoe op een aantal plekken geformuleerd staat wat we nog kunnen verwachten qua planning met dingen. Ik realiseer me dat dat een hoop vragen oproept, des te meer reden volgens mij om binnenkort een raadsbrede bijeenkomst met elkaar te organiseren, want het is geenszins de intentie van het college om dingen bij u weg te houden. Ook in de technische beantwoording hebben we dat al aangegeven, want als je even alle procedures en techniek wegdenkt, gaat er per saldo niet zo heel veel veranderen in de verhoudingen tussen raad en college. U gaat als gemeenteraad over de beleidskaders en wij mogen binnen die beleidskaders als college het beleid uitwerken. Dat was zo en dat blijft zo. Alleen gaan onder de Omgevingswet procedures en de momenten waarop we bij u komen net wat veranderen, en dat was reden om het ook bij u te agenderen in I&O. Misschien hebben we inderdaad even een andere setting met elkaar nodig om dat gesprek te voeren. Als we hierover geen goede werkafspraken maken, gaan we elke keer de discussie krijgen over die procedure en het is onze intentie om met u tot werkafspraken te komen die voor u naar tevredenheid zijn en voor ons naar tevredenheid zijn, binnen al die veranderingen die op ons afkomen onder de Omgevingswet. Volgens mij hebt u terechte vragen gesteld. In de turap staat het misschien op een aantal plekken net een beetje ongelukkiger beschreven. Dan zie je dat het ook voor ons intern nog een hele verandering is. Onze

attentie is echt niet om bevoegdheden bij u weg te halen, geenszins. Volgens mij hebben we het goede gesprek met elkaar nodig om al die veranderingen in goede banen te leiden met elkaar. Dat zou ook mijn oproep aan u zijn: laten we samen nadenken hoe we dat kunnen gaan doen.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dit roept allerlei vragen op, bij ons, maar bij meerdere partijen begrijp ik. Het is ook best wel een grote verandering dat hele beleidshuis. Is het niet raadzaam daarover een keer een Q-sessie te houden, zodat het niet in een uurtje met een beperkt aantal raadsleden wordt besproken, maar met de hele raad?

Wethouder De Boer: Volgens mij is dat ook in I&O zo afgeconcludeerd: dat het goed zou zijn om dat gesprek me de hele raad te voeren, met de suggestie om daarover wellicht een Q-sessie te organiseren.
Volgens mij waren dit de vragen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb volgens mij twee vragen van D66, waarvan de eerste ging over de mantelzorgmiddelen die overgebleven waren, niet volledig besteed waren en voor een gedeelte terechtgekomen waren bij de respijtzorg, wat natuurlijk ook volkomen logisch is, want dat heeft alles met mantelzorg te maken. U vroeg aan mij: dat moet ons niet nog een keer overkomen, dus maak een plan voor volgend jaar. Wat daarvan overgebleven is en wat daar verder van overblijft als het niet aan respijtzorg wordt uitgegeven, gaat dan in principe natuurlijk in de reserve sociaal domein, die dan met toestemming van de raad weer kan worden gebruikt voor andere dingen binnen het sociaal domein. We hebben daarover nog niet zo diep nagedacht voor volgend jaar, we hopen eigenlijk dat die middelen wel uitgeput worden. We proberen ook zoveel mogelijk aandacht te geven aan de mantelzorgers en ze te laten weten dat de middelen er zijn. Dus als u het niet erg vindt, wil ik eerst even proberen of we ze niet gewoon op de juiste plek kunnen krijgen. En mochten we dan geld overhouden – waren we maar zo gelukkig binnen het sociaal domein! –, dan ga ik in ieder geval wel moeite doen om er diep over na te denken hoe we dat zouden kunnen aanwenden binnen het mantelzorggebeuren, dus inderdaad respijtzorg of iets in die richting.

De heer Tekir: Ik heb die vraag gesteld, omdat u zelf in de turap aangeeft dat die middelen overblijven. Het is dus niet een '*als*', u geeft dat zelf aan. De sociaal domein-verrekening is mij bekend, maar het is precies die verrekening waardoor het in een groter geheel terechtkomt, wat we willen voorkomen en juist daarom die mantelzorgers een extra boost willen geven. Maar goed, volgens mij begrijpen we elkaar.

Wethouder mevrouw Dansen: Volgens mij zijn we het ook gewoon met elkaar eens, want ik denk dat je juist op dat soort plekken geen geld over moet houden, want dat betekent dat het niet terechtkomt waar het terecht moet komen. Dus inderdaad, we zijn het eens.

De heer Tekir: Ik ben blij met deze openhartige beantwoording. We wachten het af bij de verantwoording en dan zien we wel wat daarvan is terechtgekomen.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank je wel. Dan was er ook nog een vraag, eigenlijk meer een opmerking, over de starterswoningen, van: zou je er eigenlijk niet meer willen? Ja, zeker, maar er zijn grote uitdagingen en er zitten natuurlijk best nog wel een hoop van dat soort dingen in de pipeline en zoals u ook weet, duurt het gewoon, zoals bij de Arkelsedijk – daar zitten er volgens mij ook wel een aantal in – een hele tijd voordat die gerealiseerd zijn. De doorlooptijd van zo'n groot bouwprogramma is altijd langer dan de periode waarin je zit als college.

De voorzitter: Dank u wel. Aan de orde is de tweede termijn. Mevrouw Pellikaan, Democraten Gorinchem.

Mevrouw Pellikaan: Dank u wel, voorzitter. Ik sta hier een beetje verpauperd, zo voel ik mij, en ook een beetje met verbazing. Ik heb vanuit de coalitiepartijen eigenlijk helemaal geen inhoudelijke punten gehoord op deze turap, terwijl het ook voor jullie – en dan spreek ik via de voorzitter tot mijn raadscollega's – een heel belangrijk moment is om je controlerende rol als raad uit te voeren. In mijn ogen is dit een zeer inactieve manier om daaraan invulling te geven. En ten tweede ben ik een beetje verpauperd, omdat ik ook geen inhoudelijke reactie heb gekregen op mijn bijdrage en onze genoemde aandachtspunten door het college. Ik had bijvoorbeeld gevraagd in hoeverre het college ervaart voldoende aandacht te kunnen hebben voor de langetermijnontwikkelingen en ik had ook aangekaart onze oproep om meer in te zetten op mobiliteit, omdat wij dat niet meer echt als prioriteit ervaren sinds de begrotingsbehandeling, en ook de situatie rondom Eike's Hof, waarbij een oplossing al jaren moet duren, ons ook doet twijfelen aan de slagkracht. Ik vind het jammer dat hierover niet het gesprek is gevoerd vanavond, want mijn oproep ging echt over visionair vermogen, over slagkracht en het lijkt aan dovemans oren te zijn gericht. Misschien had dit de bijdrage van de heer Polatli moeten zijn en hebben we die daarom gemist, maar ik ben echt benieuwd of het college de uitdagingen ziet zoals wij die hebben geconstateerd.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik zal het kort houden omdat ik ook gebruik heb gemaakt van interrupties. Ik wil even op twee dingen terugkomen. Allereerst het IHP onderwijs. Ik ben blij dat de wethouder het punt dat we maken begrijpt, dat, als we ergens voor kiezen, dan ook inzichtelijk wordt gemaakt waar we niét voor kiezen, dus de zaken die eventueel vertragen. Maar ik heb er eerlijk gezegd wel moeite mee dat we binnenkort die sessie hebben over die hele puzzel en de schuif en dat dit nu voor het voetlicht komt. Dat vind ik wel ongemakkelijk. Er is gewoon een IHP vastgesteld met een visie tot 2026 en daar is kennelijk, in ieder geval in de planning, van afgeweken. In overleg met de bestuurders, geeft u dan aan, maar dan nog. Het gaat om urgente schoolgebouwen.
Tweede punt: de starterswoningen. Twintig is inderdaad niet onze ambitie en we weten dat dit soort projecten van lange adem zijn, maar goed, dat hebben we nu al zo vaak met elkaar gedeeld. Ik heb er behoefte aan om eens inzicht te krijgen in de programmering

voor de komende jaren: wat er aan aantallen opgeleverd gaat worden qua starterswoningen. Zouden we daar inzicht in kunnen krijgen?
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn niet meer leden van de raad die in tweede termijn het woord wensen. Dan geef ik allereerst wethouder De Boer het woord.

Wethouder De Boer: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij dat ik het nog even nagevraagd heb. Het officiële verhaal is dat het ten laste gaat van het begrotingssaldo, dat ziet u ook op pagina 4 van de turap, en dat ga je dan aan het einde van het jaar zien in het jaarrekeningresultaat. Zo klopt de uitleg, maar volgens mij klopt ook de conclusie die u eraan verbond.

De heer Tekir: Precies, dat wilde ik zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wethouder Mager.

Wethouder mevrouw Mager: Voorzitter, dank u wel. Ten aanzien van het IHP: aan de ene kant zeg ik "ja, dat kan ik me voorstellen", een gevoel kan ik me sowieso altijd voorstellen, want ik kan me daar ook best in inleven, en aan de andere kant hebben wij niet voor niets regelmatig die updatesessies van het IHP, en dan verwacht ik ook eigenlijk daar wel iets dergelijks als wat u vanavond zegt. Dus ik denk dat we elkaar begrijpen. We gaan daar ook mee aan de slag.
En ten aanzien van de het raadsvoorstel dat eraan zit te komen met betrekking tot de I&O van ik dacht vorige week, maar twee weken geleden kan ook, time flies: dat komt tot stand in overleg met de scholen en ik denk dat u in dat geval toch echt het primaat bij die school moet laten en niet naar de raad moet verhuizen, met welke goede bedoeling dan ook. Want ik denk toch echt dat de scholen zelf en de mensen die er werken het meeste inzicht hebben in hun eigen planning en de manier waarop zij gebruik maken van hun schoolgebouw en wat betreft de schoolbesturen van de schoolgebouw*en.* Dus mijn eerdere toezegging, zo zal ik hem dan maar noemen bij dezen, doe ik gestand en daar kan me ook alles bij voorstellen. Dat is voor de toekomst dan geborgd. Aan de andere kant hoop ik dan ook dat wij bij een volgende update van het IHP het gesprek dat u nu op basis van de tussenrapportage voert dan in het kader van de update van het IHP met elkaar kunt voeren, want ik denk dat het daar beter past, omdat we nu al op een rijdende trein zitten met betrekking tot de aanpassingen en we bij een I&O ten aanzien van de plannen nog in een voorfase zitten en er dan nog misschien best wat geschoven kan worden, als iedereen zoals wij hier zitten, maar ook zoals de schoolbesturen erin staan, daar dan mee akkoord kunnen gaan. Ik denk dat we in die samenspraak een heel eind komen, zodat we het niet te zwart-wit moeten maken. Maar voor nu heb ik echt wel de overtuiging dat de weg die we nu zijn ingeslagen de goede is, die de scholen en de schoolbesturen het beste past.

De heer Tekir: Voorzitter. Het gaat er mij niet om om het zwart-wit te maken, daar houd ik sowieso niet van, maar als u zegt dat het in overleg is met de schoolbesturen en dat hen het primaat moet worden gegeven, vraag ik mij wel af waarom wij dan hier nog een IHP met een uitvoeringsprogramma vaststellen. Daarin stellen wij prioriteiten, geven we aan

welke scholen echt aangepakt moeten worden, dat koppelen we aan middelen en ik ga ervanuit dat ook zo'n IHP in goed overleg met die schoolbesturen tot stand komt.

Wethouder mevrouw Mager: Zeker, ja.

De heer Tekir: Ja, kijk, er ligt ergens wel een evenwicht, dat we met elkaar ook te bewaken hebben, wat het nut is van het vaststellen van een IHP door de raad, als vervolgens de schoolbesturen het primaat toch gaan krijgen. Dat is even mijn worsteling. we hoeven dat nu niet helemaal uit te discussiëren, maar ik denk wel dat we dat met elkaar in acht moeten houden.

Wethouder mevrouw Mager: Nu wil ik wel even de nuance maken dat we natuurlijk niet een school die in de top-5 waar u het net over had op 20 staat ineens op 1 zullen zetten. Het zijn meer de nuanceringen in de, nou noem het top-10, top-7, dus het zal niet zo zijn dat ineens een school die nu heel erg in het groen staat naar nummer 1 wordt verplaatst. Dat is misschien een kleine geruststelling. Maar laten we met elkaar in gesprek blijven hierover. Ik denk ook dat schooldirecteuren u graag daar nog wat inzicht in willen geven als dat nodig mocht zijn.
Ik denk dat ik nu naadloos over kan gaan naar wat mevrouw Pellikaan inbracht. Dat had u wat mij betreft ook best mogen doen, terwijl ik hier net nog stond en blij was met het compliment, maar het kan ook zo met een tweede termijn. Met wat u net zei, en wat ik maar even het flexibel meebewegen met wat er buiten gebeurt noem, is hoe wij hier binnen de bedrijfsvoering het liefst vorm en inhoud geven. Is het schoolbestuur dan de baas? Nee, maar dat gaat in goed overleg en op het moment dat we zowel bestuurlijk als ambtelijk met elkaar constateren dat het misschien op de manier waarop we het in eerste instantie bedacht hebben niet helemaal meer past bij de nieuwe werkelijkheid, moeten we daar op een goede manier mee omgaan, transparant, maar ook heel flexibel. We hebben hier het huis zodanig ingericht dat er gewerkt wordt met opgavemanagers. We hebben veel projecten, we zijn ook projectwethouder, zoals ik dat ben van de Lange Slagenstraat, en zo hebben we sommige projecten ingedeeld. En natuurlijk wordt er gekeken, wat ik net zei, van: hé, er is iemand uitgevallen, hoe gaan we daarmee om, heeft dat prioriteit? Daar wordt intern constant de afweging gemaakt, dat gebeurt in het managementteam op directieniveau, en dat wordt met ons teruggekoppeld en af en toe hebben we daar ook best stevige gesprekken over, omdat we het natuurlijk niet leuk vinden als iets wat wij ons hebben voorgenomen, en dat mag u visie noemen, maar ik noem het ons collegeprogramma, dat echt ons lijfblad is, om het zomaar te zeggen en waarop we dus ook deze turap vorm en inhoud kunnen geven, dat daar met heel veel mensen naar wordt gekeken en de afweging wordt gemaakt wat prioriteit heeft. En soms helpt het daarbij dat we dingen als een Omgevingswet die op een bepaald moment moet worden ingevoerd. . . , ja, dan kun je op je hoofd gaan staan, maar die moet gewoon ingevoerd worden en daar zal je je omgevingsvisie aan moeten koppelen en dat doen we dan dus ook. Dat er dan misschien iets anders blijft liggen, moeten we dan voor lief nemen, maar dat is echt opgenomen in de bedrijfsvoering en het is een constante afweging, de secretaris is er, ik zou haast zeggen ‘bijna dagelijks’, mee bezig, want meldt iemand zich ziek, dan is het ‘ojee, en hoe gaan we daar met elkaar mee om?’ Het zal u niet verbazen dat dan de beloften die buiten gedaan zijn, dus naast de beloften die hier in de raad zijn gedaan en

de besluiten die hier zijn genomen, daarbij ook heel zwaar wegen en we dat ook meenemen in onze afweging wat prioriteit krijgt.

De voorzitter: Mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Allereerst wil ik de wethouder bedanken dat ze de tijd heeft genomen om te reflecteren op mijn bijdrage. Ik hoor de wethouder beschrijven hoe het college en de ambtenarij zich vooral zo goed mogelijk proberen te bewegen binnen de dynamiek en de hectiek die ook gaande is. Mijn punt was er vooral op gericht, en dat gun ik het college ook vooral, om met elkaar ook de tijd te nemen om soms even stil te staan en de balans op te maken en ook verder te kijken dan het collegeprogramma van vier jaar, maar juist ook naar de jaren daarna, de lange termijn, en daar vervolgens ook de besluiten op te baseren.

Wethouder mevrouw Mager: Dank voor de tip en ik kan u bijna verzekeren dat dat ook gebeurt. De dagelijkse afweging en het ingehaald worden door de realiteit spelen daar soms in mee, maar dat mag je inderdaad nooit vergeten.
Dan kreeg ik volgens mij nog iets mee van mijn collega ten aanzien van wonen en de hoeveelheid woningen die nog gerealiseerd kan worden, of in de pipeline zit. Volgens mij zijn daar lijstjes van, ik weet het bijna zeker. Is het goed als dat dan onder elkaar wordt gezet en dat we aangeven wat voor soort woningen wanneer gerealiseerd gaan worden?

De voorzitter: Ik zie instemmend geknik. Dat lijkt me een goed plan.

Wethouder mevrouw Mager: Dan gaan we daarvoor zorgen.

De voorzitter: Uitstekend.

Wethouder mevrouw Mager: Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wethouder Molengraaf.

Wethouder mevrouw Molengraaf: Voorzitter. Excuus dat ik niet op de mobiliteit ben teruggekomen. Ik zou mevrouw Pellikaan zeker niet verpauperd achter willen laten, al vroeg ik me wel af wat dat precies betekende, maar goed, daar gaan we nog wel een keer bij de borrel over spreken. Het is heel actueel, Eike's Hof, en iedereen wil nu actie. En als ik dat van het begin af op mijn lijstje had, waarom is dat dan nog niet klaar? Ik breng u even in herinnering dat de mobiliteitsvisie de fietsknelpunten-top 10 heeft, waar we aan de Haarsekaden bezig zijn met de realisatie. Op het moment dat dat van het lijstje af is, schuift de lijst door. Dan hebben we de Banneweg, die veiliger en oversteekbaarder moest zijn, en op het moment dat daar de planvorming verder van is, gaan we met Eike's Hof verder. Het is natuurlijk niet zo dat we, omdat we vandaag met de omwonenden zijn gaan spreken, gisteren pas het plan hebben bedacht. Daar gaat heel veel tijd aan vooraf, dus we zijn al maanden bezig met te bedenken wat daar kan. Het is echt wel complex en ik zou heel graag willen dat er makkelijke oplossingen waren, maar helaas is dat niet zo. Er is dus planvorming aan voorafgegaan. Ik zou ook heel graag willen dat het allemaal sneller ging, want mijn ergste nachtmerrie is dat er daar iets gebeurt en dat daar slachtoffers vallen die het niet meer na kunnen vertellen. Ik denk dat dat voor elke wethouder

mobiliteit geldt, dus ik heb daar echt geprobeerd de vaart er zoveel mogelijk in te brengen. Tegelijkertijd wil je met een goed plan komen en niet met een half plan. Dus dat is mijn antwoord daarop.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar het raadsvoorstel. Kunt u instemmen met het raadsvoorstel inzake de turap? Stemverklaring de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Het is een tussenstand, dus daar kun je moeilijk op tegen zijn. Daarom zullen we ook instemmen met de turap. Wel zullen wij de reacties op de afwijkingen die we hebben toegelicht meenemen in de behandeling van de begroting, dan wel de verantwoording. Met die acht aandachtspunten gaan we nu akkoord.

De voorzitter: Dank u wel anderen. Nog een stemverklaring. Dat is niet het geval.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierna conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7.b RIB - informatie over verzoek om financiële steun van Stichting Peeriscoop (2024-940905)

De voorzitter: Dames en heren. Bij de vaststelling van de agenda is besloten dit agendapunt in te lassen. Ik zou nog even terugkomen op de geheimhouding en de vraag of hierover in beslotenheid vergaderd zou moeten worden. Het proces verloopt eigenlijk in twee stappen. De voorzitter, ik dus, of 1/5de deel van uw raad, zijnde vijf raadsleden, kan verzoeken om het overleg in beslotenheid te laten plaatsvinden. Dan worden de deuren gesloten en wordt met elkaar bepaald wie in de besloten vergadering aanwezig mag zijn, naast de leden van de raad. Dan meld ik nogmaals het onderwerp en dan is het aan de raad om een besluit te nemen om daadwerkelijk in beslotenheid te vergaderen over het onderwerp. Dat besluit wordt dan genomen bij gewone meerderheid van stemmen. Dus de argumentatie voor of tegen een besloten vergadering wordt in een besloten gedeelte genomen, want dan kunt u ook vrij spreken over de redenen die u hebt. De hoofdwet binnen het openbaar bestuur is ‘openbaar, tenzij’. Van mij hoeft u niet te verwachten dat ik voor zal stellen nu in beslotenheid te vergaderen, dus het ligt aan u. Als er vijf of meer raadsleden zijn die in beslotenheid willen vergaderen, treedt het proces in werking dat ik zojuist heb geschetst, en anders vergaderen we gewoon in de openbaarheid. De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Even een technische vraag. U zegt dat u als voorzitter dat besluit mag nemen, of dat 1/5de deel van de raad mag voorstellen om dat te doen, maar hoe ziet u dat dan in het licht van de commissievergaderingen, waar een deel geheimhouding is opgelegd?

De voorzitter: Zolang geen voorstel door uw raad is aangenomen ten aanzien van het opheffen van de geheimhouding, geldt wat geldt, namelijk dat die stukken geheim zijn.
Ik kijk even rond. Zijn er vijf of meer raadsleden die hierover in beslotenheid willen spreken? Zo niet, dan vervolgen we met de openbare vergadering. Ik zie twee handen. Dat is onvoldoende om verder te gaan in beslotenheid.

De heer Van Santen: Mogen we wel tien minuten schorsen?

De voorzitter: Uiteraard. Ik schors de vergadering (20.58 uur).

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend (21.13 uur). Een aantal raadsleden is er nog niet, maar de tijd is ruim verstreken en het quorum is aanwezig. Als we een afspraak maken, is het goed die ook na te komen; dat zal ik zo meteen ook nog wel even aangeven. Een afwijking van een paar minuten is tot daar aan toe, maar nu is het al geruime tijd en we hebben ook rekening te houden met degenen die thuis digitaal kijken en niet weten wat er aan de hand is; dat weten wij hier trouwens ook niet. . .

De heer Van Willigen: Voorzitter, dat appel moet u richten aan de telaatkomers.

De voorzitter: Ik zei zojuist ook dat ik dat zou doen als de raad compleet was. (. . . .)

Wij gaan beginnen met de vergadering, want ik zie nog steeds geen enkele actie. Geagendeerd is de RIB inzake Peeriscoop. Er is ook een motie aangekondigd door de heer Schefferlie en ik geef hem het woord.

De heer Schefferlie: Dank u wel, voorzitter. Allereerst verheugd dat de behandeling van onze motie 'Perspectief op Peeriscoop' niet langer gehinderd wordt door een rigiditeit. . .

De heer Van Santen: Voorzitter!

De voorzitter: Wij hebben een afspraak gemaakt ten aanzien van de schorsing, en die hebt u ruim overschreden; ik heb nog geruime tijd gewacht. Het lijkt mij goed dat, als wij hier een afspraak maken ten aanzien van schorsingen, die ook wordt nagekomen. Op één of twee minuten kijk ik niet, maar het was nu echt langdurig en we hebben ook rekening te houden met de mensen die thuis achter de buis zitten te luisteren naar deze vergadering en daarom heb ik de heer Schefferlie het woord gegeven. U kunt te allen tijde, als u dat wenst, opnieuw een verzoek indienen tot geheimhouding, maar nu geef ik eerst de heer Schefferlie het woord.

De heer Van Santen: Maar dan moet u ons wel excuseren, want wij zullen niet aan deze sessie deelnemen. Bij dezen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Schefferlie vervolge zijn betoog.

De heer Schefferlie: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn erg blij dat we eindelijk in openbaarheid over deze motie kunnen spreken. Er is immers ook geen enkele belemmering om dat in het openbaar te doen, in de wetenschap dat een raadsinformatiebrief in het openbaar is geuit over de hulp die het college bereid is te schenken aan Peeriscoop en onze motie blijft volledig binnen het kader van die raadsinformatiebrief.
Voorzitter. Ik ga het kort houden, omdat het over een hoop zaken gaat die we al kennen over Peeriscoop. Het is natuurlijk een parel in de stad, een theater waar we tientallen jaren eigenlijk niet eens voor een dubbeltje op de eerste rij, maar waarschijnlijk zelfs gratis van hebben kunnen genieten. We weten allemaal dat die situatie is gewijzigd, waardoor het

eigenlijk een normaal theater geworden is en normale theaters kunnen, tenzij je AFAS heet of zo, eigenlijk niet programmeren zonder verlies te lijden. Tegelijkertijd bevindt het theater zich in een overgangssituatie om met die nieuwe realiteit om te gaan. We hebben een verzoek gezien van het theater, waarop zeven fracties een brief gestuurd hebben naar het college in de zomervakantie van: goh, probeert u dit eens positief tegemoet te treden. Daar is het college ook mee bezig geweest. Dat verzoek hield eigenlijk in van: goh, een programmering, daar willen we eigenlijk graag de realistische kosten voor gesubsidieerd zien en daarnaast hebben wij voor de overgang die nodig is graag een garantiestelling, zodat we, zeg maar, daarnaartoe kunnen groeien. Het is goed om die twee zaken uit elkaar te halen, want de garantiestelling is gericht geweest op het kunnen opvangen van kosten als je die nog niet zelf kunt dekken in die overgang rond de bedrijfsvoering. en daarnaast heb je dan natuurlijk de kosten voor de programmering. We hebben in de raadsinformatiebrief gezien dat het college een aantal besluiten heeft genomen en één daarvan is dat de subsidie wordt verhoogd tot 60.000 euro in plaats van 75.000 euro, maar ook dat die voor één jaar is toegekend en dat de garantiestelling niet geleverd wordt. Even voor de helderheid: wij hadden het liefst gehad dat de garantiestelling werd toegekend in geheel of gedeeltelijke mate en dat ook de programmeringssubsidie werd toegekend zoals die is gevraagd, omdat wij denken dat die klopt in verhouding tot het aantal voorstellingen dat wordt geleverd. Maar goed, wij willen ons ook graag aanpassen aan de politieke realiteit en de zorgvuldigheid die het college ongetwijfeld heeft betracht, waardoor we niet gaan proberen er in de motie alsnog 75.000 euro van te maken. Laten we aansluiten op die 60.000 euro, hoewel ik denk dat het een uitdaging is voor het theater, maar in ieder geval ook een prikkel, zou je positief kunnen zeggen. Maar dan? Wij zouden eigenlijk het volgende willen voorstellen. Als we een positieve beweging zien in het opstellen van het bedrijfsplan en, zeg maar, in het uitvoeren van dat bedrijfsplan, dat het college constateert dat het positief is, laten we dan nu vast in het vooruitzicht stellen dat we bereid zijn om ook voor het daarop volgende theaterseizoen de subsidie te verhogen tot die 60.000 euro. Dat is een relatief laag bedrag voor zo'n belangrijke voorziening, tegenover het risico dat die zou kwijtraken. En waarom is dat een risico? Als je wilt gaan programmeren voor het theaterseizoen, dat helaas niet gelijk loopt met onze begrotingsjaren, moet je natuurlijk ook al vroegtijdig beginnen aan die programmering en vrijwilligers en andere partners van het theater zullen graag wel een garantie willen hebben, of een soort serieus vooruitzicht, voordat je zoveel energie gaat steken in het opwerken naar een nieuwe bedrijfsvoering en naar een programmering die ook na het subsidiejaar dat nog wel tot 60.000 euro tegemoet kan zien, doorgaat.
Kort samengevat, voorzitter, en ik lees daarmee gewoon de motie op: de gemeenteraad van Gorcum vraagt het college de intentie uit te spreken om bij een positieve beweging in het opstellen en de uitvoering van het gevraagde bedrijfsplan van Peeriscoop ook voor het jaar 2026 bereid te zijn een programmeringssubsidie toe te kennen van € 60.000. En voor de helderheid: dat is 35.000 euro meer dan de 25.000 euro die er doorgaans is. De motivatie in de motie ligt besloten in mijn eerste termijn en ik hoop van harte op de ondersteuning van de collega's in deze raad.
Dank u wel.

Motie M01: Perspectief voor Peeriscoop
De gemeenteraad van Gorinchem,

in vergadering bijeen op 17 oktober 2024;
vraagt het college de intentie uit te spreken om bij een positieve beweging in het opstellen en de uitvoering van het gevraagde bedrijfsplan van Peeriscoop ook voor het jaar 2026 bereid te zijn een programmeringssubsidie toe te kennen van € 60.000,=.

De heer Klein: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Dank u wel, voorzitter. Zojuist zag ik de motie ook in de mail binnenvallen, dus ik moet hem nog even tot me laten doordringen. Ik hoop dat de heer Schefferlie wat extra duiding kan geven aan wat ik lees, ondanks dat het in principe in één zin is samengevat. Ik roep maar gewoon een aantal vragen die direct in mij naar boven komen. Kan ik 'de intentie uitspreken' lezen als zeg maar gewoon weer dezelfde positieve grondhouding die eerder is afgekaart? Vervolgens staat er ook 'bedrijfsplan'. Kan het ook zijn dat bijvoorbeeld uit dat bedrijfsplan komt dat het, ik noem maar een dwarsstraat, 40.000 is wat ze totaal nodig hebben en verandert dan die 60.000 ook? Ik vind het bijvoorbeeld gevaarlijk om die 60.000 zo hard te noemen. En verwacht u dan een evaluatie in '25, om, zeg maar, '26 dan goed te keuren? Ik probeer hem even scherp te krijgen.

De heer Schefferlie: Dank u wel voor de vragen, want ik vind het fijn om het te verhelderen. Even over de termijn waarop u de motie hebt gekregen: het zal ook u opgevallen zijn dat we pas afgelopen dinsdag de raadsinformatiebrief hebben gekregen. En we vinden het wel fijn als we gewoon duidelijkheid kunnen verschaffen. En nogmaals: het gaat natuurlijk om een overzichtelijk bedrag. Uw vragen zijn terecht, maar ik vind dat de raadsinformatiebrief van het college daar eigenlijk ook wel helderheid over gaf. Die hebben echt wel in mijn ogen een soort voorwaardelijkheid gekoppeld aan het toekennen van het bedrag, dus ik zie dit ook, zeg maar, als een in mijn ogen theoretisch maximum vanuit de politieke realiteit. Het college heeft er goed over nagedacht, ik had het liever wat ruimhartiger gezien, maar dat wil niet zeggen dat het 60.000 hoeft te zijn; alles ter beoordeling aan het college in de mate waarin het ziet dat dat bedrijfsplan werkelijk wordt opgesteld, maar ook dat het ter hand genomen wordt. Dus het is slechts een intentie. En waarom is die nou zo belangrijk? Want je zou ook kunnen zeggen: joh, laten we het volgend jaar eens bekijken, we hebben nog tijd genoeg. Maar de mensen die hier de schouders onder gaan zetten, dat is heel veel vrijwilligers vragen, het zal ook donateurs, zeg maar, vragen en het zal een stukje lef vragen van de programmering voor het seizoen daarop, want daarmee kun je natuurlijk niet pas een aantal maanden voor het nieuwe seizoen beginnen. Er wordt geen bedrag toegekend, maar je geeft eigenlijk het college het signaal vanuit deze raad van: goh, hier ligt de bereidwilligheid dat, als die ontwikkelingen positief zijn, net als de toekenning van het college zover gezien in de RIB ook nog een jaar daaropvolgend tot een maximaal bedrag zou kunnen worden toegekend. Is dat voldoende voor u?

De heer Klein: Ja, dat is helder. Ik zal er zo meteen iets verder op ingaan.

De heer Schefferlie: Dat is goed, dan heb ik ook nog een tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: In één termijn mag u het ook afhandelen, hoor! We hebben nog meer te doen vanavond. De heer Tekir, D66.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Het had wat voeten in de aarde, laat ik zeggen, om dit debat hier vanavond te voeren, maar ik ben blij dat we wel in openheid en in alle oprechtheid het debat met elkaar kunnen voeren, om als raad te bepalen wat voor cultuurstad we willen zijn. En ik heb er alle hoop in dat dat goed komt.
Het is eerder dit jaar begonnen met een brandbrief vanuit meerdere fracties in deze raad, wat volgens mij een constructieve actie was, een gezamenlijke actie ook, oppositie- en coalitiebreed, om het college op te roepen tot een positieve grondhouding te komen en vanuit die grondhouding een afweging te maken die Peeriscoop ten goede komt. Als we nu kijken hoever we staan, is er denk ik een eerste belangrijke stap gezet met de incidentele bijdrage die in het vooruitzicht is gesteld. Ze is nog niet verstrekt, daar zijn voorwaarden aan gekoppeld, maar de eerste stap is gezet en die is belangrijk. Tegelijkertijd ligt er toch een motie voor van onder andere Democraten Gorinchem en D66. Waarom dan? Daarop wil ik met name ingaan in mijn bijdrage, want als wij willen dat de subsidie die wij nu verstrekken voor € 60.000 per jaar niet verdampt, dan zouden we eigenlijk Peeriscoop ook een reële kans moeten bieden, en een tijdspanne moeten gunnen, om ook daadwerkelijk de voorbereidingen te treffen om op eigen benen te kunnen staan. En dat is, zoals we destijds in de brandbrief met elkaar hebben geschetst, niet één jaar, maar twee jaar. Dat is precies de reden waarom we de motie ook in die lijn hebben voorgesteld, want dan krijgt Peeriscoop echt de kans om vanuit een bedrijfsplan, dat zij opstelt, ook te werken aan een solide toekomst. Ze schrijven dat ook zelf in de reactie die ze geven. We hebben ze wat vragen gesteld en die hebben ze netjes beantwoord, waarin ze het college en ook de raad bedanken en complimenteren, maar ze geven tegelijkertijd ook aan dat het in het eerste jaar wel een flink risico vormt, als wij enkel deze eerste stap nemen en niet de vervolgstap zetten.
En voorzitter, dit is niet uniek, daar wil ik het ook even kort over hebben. Ik noem als voorbeeld De Gezel. Wij hebben in 2022 De Gezel een subsidiebijdrage verstrekt voor twee jaar met de voorwaarde dat ze na twee jaar op eigen benen zouden staan. Waarom zouden we dat ook niet kunnen doen voor theater Periscoop. en *bij uitstek* voor theater Periscoop, zou ik willen zeggen?

De voorzitter: Interruptie de heer Koçak.

De heer Koçak: Dank u wel, voorzitter. Ik ben het met de heer Tekir eens dat Peeriscoop zeker een kans moet krijgen, want Peeriscoop heeft al jaren zelfstandig gefunctioneerd, zelfredzaam, autonoom, prima. Wat ons betreft krijgt Peeriscoop dus ook de kans. Is de heer Tekir het echter met mij eens dat Peeriscoop terdege moet beseffen dat het vijf voor twaalf is en de ruimte moet krijgen om met een robuust bedrijfsplan en een degelijke verantwoording te komen?

De heer Tekir: Voorzitter, ik ben echt blij met de vraag die de heer Koçak stelt, want die is terecht. Het is overigens niet vijf voor twaalf, maar misschien al vijf óver twaalf. Wij hebben allemaal vanuit verschillende fracties gesprekken gevoerd met theater Peeriscoop. Het theaterseizoen is eigenlijk al begonnen en de afgelopen maanden heeft theater Peeriscoop ingeteerd op eigen middelen. Dat is niet wat we een theaterproductie zouden moeten aandoen. Dus ja, het is vijf óver twaalf en ik ben het met de heer Koçak eens, en ook met het collegestandpunt, dat er een robuust plan moet liggen. dat heet een

bedrijfsplan, om tot een vervolg te komen. Ik wil er wel bij zeggen, en dat meen ik oprecht: wij hebben die brandbrief ergens in juli gestuurd en sindsdien zijn wij als stadsbestuur aan het broeden op een besluit. Dat kost zo twee, drie maanden en ik vind het dan wel enigszins opmerkelijk dat wij op 15 oktober een RIB sturen en ook Peeriscoop op de hoogte stellen van het besluit, en vervolgens uiterlijk 1 november een bedrijfsplan van ze willen dat een solide toekomst zou moeten bieden. Ik zou daarin ook het college willen oproepen om Peeriscoop iets meer tijd te gunnen om echt tot een voldragen bedrijfsplan te komen, waardoor ze aan hun toekomst kunnen werken. Intussen kunnen we best een voorschot uitbetalen en dat kan gewoon later verantwoord worden. In de subsidiesystematiek is dat mogelijk, maar ik hoor graag hoe het college hiertegen aankijkt.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: De heer Tekir maakt volgens mij een niet helemaal terechte claim dat dit, zeg maar, als een donderslag bij heldere hemel komt voor Peeriscoop. Tenminste, laat ik dat aannemen, aangezien ze al sinds 26 augustus met elkaar rond de tafel zitten. Laat ik het zo zeggen: ik lees de RIB zó, dat hier dus al sinds die tijd op die manier met elkaar gesproken wordt. Dus het is volgens mij niet helemaal de correcte aanname, maar misschien dat het college dat zo meteen kan bevestigen of ontkrachten, dat het ineens, zeg maar, afgelopen dinsdag besloten is dat ze een bedrijfsplan moeten maken.

De heer Tekir: Die gesprekken lopen inderdaad vanaf 26 augustus, dat hebben we kunnen lezen, maar ik denk dat u het met me eens bent dat net zoals wij ook Peeriscoop tot en met 15 oktober wel in onzekerheid leefde over wat uiteindelijk het definitieve besluit zou zijn. Zij hebben ook pas 15 oktober het besluit vernomen dat zij die € 35.000 plus zouden krijgen.

De heer Klein: Ik mag toch aannemen dat de heer Tekir ook wel het vertrouwen heeft in de organisatie Peeriscoop dat ze al voor die tijd überhaupt bezig waren met hun eigen bedrijfsplan, want anders, . . , enfin. Punt.

De heer Tekir: Mijn oproep is alleen om in alle zorgvuldigheid ook Peeriscoop de nodige ruimte te geven als zij die nodig hebben.

De voorzitter: De heer Koçak.

De heer Koçak: Een laatste opmerking wat mij betreft. Laten we even de motie afwachten. Vervolgens is het aan college en Peeriscoop om dat zo snel mogelijk vorm en inhoud te geven. Over een voorschot gesproken: dat laten we aan het college over.

De heer Tekir: Zeker, en daarom is de vraag ook aan het college.

De voorzitter: Kunt u iets meer tempo maken?

De heer Tekir: Zeker, ik wilde al naar een slotwoord.
Bij De Nieuwe Doelen hebben we gezien dat iets wat tien jaar geleden de deuren moest sluiten al tien jaar een kopzorg is van de hele stad. Mijn pleidooi zou zijn: afbreken is makkelijker dan opbouwen, laten we voorkomen dat we hier een weg inslaan die

voorlopig Peeriscoop wel weet te redden, maar eigenlijk het probleem vooruitschuift en we volgend jaar weer deze discussie hier met elkaar zitten te voeren. Daar hoort, denk ik, bij dat we ze voldoende perspectief bieden met de twee jaar die ze ook verdienen. En om in de woorden van Esmée Ousmani af te sluiten, het is een stukje magie voor heel veel jonge kunstenaars en makers die we niet moeten willen verliezen.
Dank u wel, voorzitter.

De heer Van Houwelingen: Voorzitter…

De voorzitter: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Ik heb een technische vraag over de motie. In de motie lees ik dat gevraagd wordt om 60.000 euro, althans de intentie daartoe uit te spreken. In de RIB wordt voorgesteld 25 + 35. We hopen het niet, maar ik krijg altijd zoiets van: wat als de verbetering niet voldoende blijkt? Vervalt dan de volledige 60k, of de +35?

De heer Schefferlie: Als ik zo vrij mag zijn, voorzitter: dat ligt natuurlijk ook in redelijkheid ter beoordeling aan het college. Dus als je, zeg maar, voor die programmering normaal al die 25 gaf, dan is het natuurlijk vooral die plus die kritisch bekeken wordt. Maar als het bedrijfsplan niet lukt, als die vordering zich niet voordoet, dan denk ik eerlijk gezegd dat het ook het einde van Peeriscoop is. Maar zo is het in ieder geval bedoeld: ter beoordeling aan het college tot een maximum van dit bedrag.

De heer Van Houwelingen: Duidelijk. Ik las aanvankelijk dat het alles of niets was, en daar zag ik wel een reëel gevaar in.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Geest, CDA.

De heer Van der Geest: Dank u wel, voorzitter. Laat ik in ieder geval benoemen dat ik het origineel vind dat de VVD-fractie dit onderwerp begint met een klucht op te voeren. Onze fractie is in ieder geval blij dat we dit debat nu in de openbaarheid kunnen voeren. De RIB was wat later dan gepland, maar dank in ieder geval daarvoor, en ook positief hoe het college en het bestuur van Peeriscoop met de vrijwilligers hier de afgelopen tijd aan hebben kunnen werken met elkaar en tot in ieder geval deze oplossing zijn gekomen.
Wij zijn voornemens de motie te steunen van Democraten Gorinchem en D66, omdat wij denken dat het wat meer rust geeft richting het tweede jaar. In de antwoorden van de stichting die vandaag werden doorgestuurd wordt ook aangegeven dat een jaar wel erg krap is. Het is een vereniging of stichting die op vrijwilligers gestoeld is, die zijn ons erg dierbaar en we hopen dat het wat rust geeft, ook met het oog op De Nieuwe Doelen, los van wat wij nog inhoudelijk van het voorstel gaan vinden. Die zal in ‘26 echt nog niet open zijn, dus laten we hopen dat we in ieder geval nog twee theaters hebben in dat jaar in Gorinchem. Wij hebben er vertrouwen in dat het bestuur de goede richting is ingeslagen, dat lezen we ook in de RIB van het college, dus we hopen dat we op die manier voort kunnen bouwen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hamann. Gorcum Actief.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Het kwam zo ineens, deze motie, dat ik geen betoog heb kunnen voorbereiden, dus ik ga proberen iets uit mijn hoofd te zeggen.
Ik wil de wethouder hartelijk danken voor de raadsinformatiebrief en de inspanningen die gedaan zijn om met Peeriscoop, na toch ook wel heel veel discussie en gedoe, tot overeenstemming te komen, of in elk geval een verduidelijking over Peeriscoop in het voorzien van haar bestaansmogelijkheden, want daar praten wij over. Als we Peeriscoop niet helpen, hebben we straks geen Peeriscoop meer, zo simpel is het. We danken dus voor die inspanningen en zijn blij, ook al is het niet helemaal wat gevraagd is. De handreiking is hopelijk genoeg voor Peeriscoop met haar mensen, met al die passie en de vindingrijkheid die zij hebben, zoals Gehaktballendag voor de senioren uit de stad – dat vind ik altijd een prachtig verhaal. Ik hoop dat zij daarmee nog vele jaren kunnen doorgaan.
En nu kom ik op een punt dat voor mij de motivatie is om deze motie van harte te steunen. Dat is omdat cultuur altijd een hele belangrijke pijler is geweest in onze stad en er is helaas nog maar zo weinig van over. En wat zien we bij de rijksoverheid? Grote bezuinigingen! Ja, we moeten in defensie investeren, ik snap het allemaal, we hadden het er toevallig vanmiddag nog over, maar dat betekent dat. . . .

De voorzitter: Wilt u alstublieft bij de motie blijven?

Mevrouw Hamann: Ja, ik moet me ook aan de spreektijd houden, maar het zal duidelijk zijn dat ik bang ben dat ook de rijksoverheid veel gaat bezuinigen op cultuur en Gorinchem heeft al niet zoveel, het bioscoopje is ook al weg, de zaaltjes zijn al weg, we kunnen niet meer dansen in de Speelwagen, het is echt een treurige boel eigenlijk. Ik heb dat eerder ook al gezegd, meermalen zelfs, en ik moet er toch echt niet aan denken dat onze Peeriscoop verdwijnt.
Dan even over het overlevingsplan dat er nu ligt, want dat is een beetje een overleving. Het gaat bij mensen die met passie en vrijwilligers hun werk doen ook om een stukkie vooruitzicht. Als het vooruitzicht is dat je met veel pulken wat centjes los hebt gekregen, ga je natuurlijk geen groot beleidsplan maken voor de toekomst als je denkt dat je dan misschien niet eens meer bestaat; dan gooi je er met de pet naar en kap je ermee. Dat zou ik tenminste doen. Maar als je het vooruitzicht hebt dat je misschien een verandering kunt doen, een beleidsplan kunt opstellen, een nieuw soort toekomst kunt bouwen zonder die rijkssteun die weggevallen is, dan wil ik dat zeker een kans geven. Dat vooruitzicht is echt van levensbelang om het beleidsplan kansrijk te maken; daar ben ik van overtuigd. En wat zijn dan de risico's voor de gemeente? De boekhouding, alles is controleerbaar. Het is allemaal onder voorwaarden en je biedt wel een stukje continuïteit en vooruitzicht en niet elk jaar een grote heisa om weer te kunnen overleven. Ik vind dat echt heel erg zwaar voor die mensen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hachhouch.

De heer Hachhouch: Dank u wel, voorzitter. Fijn om na een kleine twee jaar weer terug te zijn, jammer dat het niet voor de volle ‘25 is, maar jullie voldoen zeker.
Ook wij zien het belang van theater Periscoop, zeker ook in de context van het cultuurlandschap in de gemeente Gorinchem. Niet voor niets waren wij een van de fracties die het college opriep om een positieve grondhouding aan te nemen richting de

eerste oproep van Stichting Peeriscoop. De cultuursector heeft de afgelopen jaren al klap op klap gekregen en daarom is het goed te beginnen met een compliment aan het college voor de eerste beweging die het gemaakt heeft om hen te ondersteunen in 2025. Het is wat ons betreft cruciaal om ons in te zetten voor de versterking en stabiliteit van de stichting Periscoop, om verdere schade aan het culturele aanbod te voorkomen. De voorgestelde maatregelen in de motie zijn wat ons betreft ook van groot belang voor de continuïteit en diversiteit van de cultuur in onze gemeente. Het mag duidelijk zijn dat wij de meerwaarde van deze motie zien en wij danken de heer Schefferlie voor zijn dragende motivering.
Het neemt natuurlijk niet weg dat er een grote verantwoordelijkheid ligt bij de stichting Periscoop zelf. Het is cruciaal dat zij niet alleen een goede programmering aanbiedt, maar ook de organisatie en het bestuur op orde krijgt. Wij verwachten dat de stichting haar verantwoordelijkheid pakt in deze noodzakelijke veranderingen. We zien in het land, maar ook lokaal, dat een duurzame bedrijfsvoering zeker mogelijk is. Wel geloven wij dat één jaar daarvoor niet voldoende gaat zijn. Daar is tijd en ondersteuning voor nodig.
Samenvattend. De PvdA ondersteunt deze motie vanwege de positie van stichting Periscoop en wil haar de kans geven om in de toekomst duurzaam in te richten.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Klein, Stadsbelang.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Ik was bijna bang dat de heer Van Andel ging voordringen, maar ik ben toch blij dat ik ook nog aan de beurt mag komen. . .

De heer Van Andel: Dat was ik van plan!

De heer Klein: Dat snap ik.
De afgelopen tijd ben ik zeer intensief bezig geweest met Peeriscoop, diverse keren gesprekken gevoerd, in de fractie natuurlijk uitgebreid besproken en nou, het leeft, laat ik het zo stellen. We waren dan ook eigenlijk zonder twijfel ondertekenaar van de brief die opriep tot een positieve grondhouding. De vragen van zojuist aan de heer Schefferlie duidden misschien al aan dat wij wel een beetje willen waken voor een bepaalde precedentwerking, dat we niet op dit moment al gaan roepen: 2026 keuren we een subsidie goed. Wij zouden daar wel inderdaad graag het plan onder willen leggen, maar zoals ik begrijp van de beantwoording van de heer Schefferlie, en ik ben ook benieuwd of de wethouder het ook op die manier heeft gehoord, is dat uiteindelijk het bedrijfsplan daaraan ten grondslag zal gaan liggen. Dus in die zin zien wij dat in ieder geval als positieve ontwikkeling en we zijn benieuwd of inderdaad de wethouder op dezelfde manier naar de motie kijkt als wij hem hebben geïnterpreteerd.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Andel, SP.

De heer Van Andel: Dank u wel. Ik durfde eigenlijk niet naar voren te komen, want ik dacht dat er misschien nog een ander moest. Dat is een beetje het nadeel als je de kleinste partij bent, maar het is niet anders. Ook wij hebben in het recente verleden meegedaan aan het schrijven van de brandbrief, alhoewel: dat is door één of twee personen gedaan, maar de rest heeft ondertekend. Ik had niet gedacht dat Peeriscoop zoveel geruis zou

opleveren hier in de raad, eigenlijk geruis tot op dit moment. Ik vind het jammer dat een partij die recht tegenover me zou moeten zitten er niet is. Ik heb zelfs vanmorgen nog contact gehad met een aantal mensen en daarbij gezegd van: ja, wij zullen wellicht een motie steunen, maar ik moet eerst de motie zien. Ik vond deze motie eerlijk gezegd zeer voorzichtig. Daarom vind ik eigenlijk dat wij gewoon van harte die motie moeten steunen. En ik weet eigenlijk ook wel zeker dat het bestuur van Periscoop hiermee kan leven.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Pagter, ChristenUnie/SGP.

De heer De Pagter: Dank u wel, voorzitter. In aansluiting op wat gezegd is, zien wij zeker ook het belang van Peeriscoop in de Gorcumse samenleving en sowieso ook van cultuur in onze samenleving. Het college is in samenspraak met Peeriscoop en dat heeft een positief resultaat gehad. Er is invulling gegeven aan de positieve grondhouding; die is bij het college welgesteld te herkennen. De RIB is daar zeker een uitwerking van en we vinden het fijn dat nu stappen zijn gezet en dat we hiermee aan de slag gaan. Er liggen verantwoordelijkheden bij Peeriscoop, nieuwe bedrijfsvoering, overgangsfase, en dat zien wij zeker met vertrouwen tegemoet.
De motie roept op tot een intentie, maar het bedrag van € 60.000 roept ook een precedentwerking op. Ik denk dat we de motie raadsbreed kunnen steunen als we een bedrag eruit halen, want een bedrag is altijd te bepalen op basis van resultaten die geboekt zijn, en wellicht is er meer dan € 60.000 nodig, of minder dan € 60.000. Dat zal dan ter beoordeling moeten zijn. Dus wat ons betreft zullen we de motie kunnen steunen als we de vastpinning van € 60.000 eruit kunnen halen en het laten bij de intentie-uitspraken.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Namens het college is het woord thans aan wethouder Polatli.

Wethouder Polatli: Voorzitter, dank u wel. Ik heb het idee dat ik het misschien niet helemaal goed heb begrepen, maar ik hoorde meneer Schefferlie zeggen ‘maximaal zestig’, en als dan uit het beleidsplan blijkt dat in 2025 minder nodig zou zijn. . . , want ik hoorde meneer De Pagter net iets anders zeggen, die wil ik even duidelijk hebben. . . .

De heer Schefferlie: Wij sluiten eigenlijk aan bij het bedrag waarvan het college vermoedt dat het theater daarmee door kan zetten, en dat is op € 60.000 bepaald. We hadden liever hoger gezien, het is ook een stukje politieke realiteit dat wij hebben gedacht: laat het aansluiten bij het college, omdat er ook zo’n voorwaarde in staat dat het moet voldoen aan en ter beoordeling is natuurlijk van het college. Als er minder nodig is, is het minder, maar het is vooral een intentie dat we eigenlijk het gebaar dat het college denk ik zo mooi maakt voor de eerste periode, ook voor het daarop volgende theaterseizoen in principe in het vooruitzicht stellen. Laten we het zo zien. En als u in uw wijsheid later zegt: joh, er is eigenlijk iets meer nodig en u vindt het een goed idee, dan denk ik dat niemand, nou ja, ik kan even niet voor de VVD spreken, maar dat *bijna* niemand dat een probleem zal vinden. Het is gewoon een richtsnoer, in aansluiting op uw eigen voorstel.

Wethouder Polatli: Het is me duidelijk. Als antwoord op een aantal zaken die ik heb gehoord: de gesprekken lopen inderdaad al vanaf 26 augustus en we zijn inderdaad bezig

geweest, zoals we ook al eerder hadden gemeld, maar ik wil daar niet te diep op ingaan omdat er ook nog een stukje geheimhouding is, en op deze wijze zijn we hier uitgekomen en ligt deze RIB voor. We hebben afgesproken met Peeriscoop dat zij het tijdig aangeeft als het bedrijfsplan niet werkt zoals verwacht. Peeriscoop heeft ook vertrouwen uitgesproken richting het college.
De heer Hachhouch wil ik bedanken voor de complimenten die ik heb gehoord. We hebben er heel hard ons best voor gedaan.
Het college voelt zich breed gesteund, niet alleen door de indieners van deze motie, maar in de laatste maanden eigenlijk door alle fracties die zich hiervoor hebben ingezet. In uw motie vraagt u om bij een goede uitvoering van het bedrijfsplan ook in 2016 opnieuw subsidie ter hoogte van € 60.000 te verlenen. Met Periscoop was afgesproken een plan te maken waarin zij steeds minder afhankelijk wordt van subsidie van de gemeente. Dit plan verwachten wij vóór 1 november. Dan gaan we samen met Peeriscoop aan de slag om te zorgen dat er vooruitgang in zit en tijdens de uitvoering van het plan in 2025 zullen we de ontwikkelingen goed monitoren, zodat we op tijd gesprekken kunnen voeren over 2026.
Verder is het zo dat alle culturele partijen die subsidie ontvangen jaarlijks een subsidieaanvraag indienen. U vraagt nu om voor deze partij een uitzondering te maken door tweejarig een subsidie toe te kennen. Als we daar iets meer ruimte in zouden kunnen krijgen en als er minder dan € 60.000 . . . ..

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. We vragen niet om nu een besluit te nemen om de subsidie twee jaar toe te kennen, maar in principe de intentie te hebben om de subsidie die voor het komend jaar wordt toegekend opnieuw toe te kennen tot dat bedrag. We kennen dus nog helemaal geen bedrag toe. Dat is ook de reden waarom wij het bedrag zo laten staan, omdat het vooral die duidelijkheid vergroot die u dit jaar hebt verschaft en die het jaar daarop dan ook komt, zonder dat er een toezegging is, want die gaat u zelf toetsen op basis van het bedrijfsplan. Dus we vragen niet om toe te kennen, maar de intentie uit te spreken, zodat je, zeg maar, naar die belanghebbende wel een serieus vooruitzicht hebt zonder dat het definitief is, want dat hangt van uw toets af.

Wethouder Polatli: Ja, dat was me 30 seconden geleden al duidelijk. Ik kan niet anders doen dan zeggen dat ik er voldoende ruimte in zie om aan de hand van het bedrijfsplan op dat moment te kijken, en dan denk ik dat we ook niet gelijk nu al iets uitspreken en daarmee een precedent voor de rest van de stad scheppen. Dus ja: een goed idee is een goed idee. Ik ben dus positief over de motie, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Is er behoefte aan een tweede termijn?

De heer Schefferlie: Ja, voorzitter, vrij kort. Allereerst veel dank voor de brede steun. Wij hadden een beetje het gevoel dat Peeriscoop weliswaar een reddingsboei werd toegeworpen, maar dat je daarmee eigenlijk slechts de helft van de kustlijn zou kunnen bereiken en ik denk dat we nu een serieus perspectief bieden met de manier waarop het is voorgesteld, dus gewoon met een toets. Ik denk dat we hiermee de stad een plezier doen. ‘Een goed idee is een goed idee’ heb ik een tijdje niet gehoord. Ik dacht al “hebben wij dan helemaal geen goede ideeën?”, maar vandaag gelukkig wel! Iedereen hartelijk dank daarvoor.

Ten slotte nog even een antwoord op de gestelde vraag. We handhaven wel het bedrag, omdat we dat een onderdeel vinden van de duidelijkheid die we in perspectief willen stellen zonder dat het definitief is. Maar goed, ik ga het niet opnieuw herhalen. Ik denk dat het duidelijk is.
Dank u wel.

De voorzitter: De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Wij zullen de motie niet steunen vanwege het bedrag. We vinden het een precedentwerking en we gaan gewoon de subsidieaanvraag volgend jaar zien. We zien dat met vertrouwen tegemoet, maar nu € 60.000 vastleggen kan wellicht een effect hebben op andere mensen.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie probeer ik het nog één keer. We leggen het bedrag niet vast, we stellen het alleen in het vooruitzicht als, zeg maar, de beweging is zoals de wethouder die nu ook verlangt voor de subsidie die nu wordt toegekend.

De voorzitter: We zitten overigens nog in de tweede termijn en niet al bij de stemverklaringen, maar een interruptie is natuurlijk prima, zoals u deed. Zijn er nog andere voor de tweede termijn? De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Ja, voorzitter, ook maar gewoon kort. We zijn positief over de brede steun die we zien. Ik heb niet heel veel opgestoken van de rechtenstudie die ik een paar jaar gedaan heb, maar als het over precedentwerking gaat, heb ik altijd geleerd: gelijke gevallen moeten gelijk behandeld worden en ongelijke gevallen ongelijk. En zoveel gelijke gevallen als Peeriscoop in deze situatie zijn er niet in Gorinchem, dus wij zien het risico niet.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, ook nog even kort, in de hoop dat we hiermee de collega's van ChristenUnie/SGP over de streep kunnen trekken. Ik denk dat die € 60.000 ook de waarborg biedt dat het niet méér dan € 6.000 zal worden, maar dat het echt aan Peeriscoop is om te onderbouwen welk bedrag zij nodig heeft om tot een solide toekomst te komen. Ik hoop dat we daarmee het stukje duidelijkheid geven waarop ze voort kan bouwen zonder dat ze volgend jaar rond deze tijd weer in de stress schiet. En heel fijn inderdaad de steun en het signaal dat we vanuit deze raad gezamenlijk kunnen afgeven richting Peeriscoop.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Andel.

De heer Van Andel: Ik zou alle mensen hier aanwezig willen vragen om kaarten te gaan kopen. Dan helpen we ze het beste.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Ondanks dat de RIB er pas dinsdag was, zou ik het heel leuk vinden als we de volgende keer de motie iets eerder krijgen. Dat scheelt mij

heel veel gelees, voorbereiden en scenario's bedenken. Laat ik zeggen dat ik het een redelijke plottwist vond; ik had deze nog niet helemaal voorbereid, dus daarvoor complimenten. Zoals ik net ook al zei: als wij hem kunnen interpreteren, en de wethouder interpreteert hem inderdaad ook zo, dat we op basis van het bedrijfsplan uiteindelijk keuzes gaan maken, ook voor 2026, maar dat daarbij het bedrag vooral is bedoeld als, nou ja, richtlijn, of in ieder geval het vertrouwen voor Peeriscoop om daarin echt een solide beleid op te gaan stellen, dan kunnen wij daar helemaal in meegaan. Het is misschien meer een stemverklaring, maar dat scheelt zo meteen weer tijd om.

De voorzitter: Geen anderen in tweede termijn, stel ik vast. Dan kijk ik nog even naar de wethouder, maar ik heb niet echt vragen gehoord. Hij wenst inderdaad niet meer het woord, dan denk ik dat we de motie in stemming kunnen brengen. Ik constateer dat de VVD-fractie nog steeds afwezig is. Dat betreur ik in het kader van het publieke debat dat wij hier met elkaar voeren. Tegelijkertijd heb ik de reden ook niet echt gehoord, dus ik stel mijn oordeel daarover verder uit. Wat ik wel wil doen als voorzitter, is in ieder geval met de fractie in gesprek gaan en het lijkt me ook goed dat het onderwerp van gesprek is in het fractievoorzittersoverleg. Goed, dan gaan wij nu stemmen over de motie 'Perspectief voor Periscoop'. Wenst u nog een stemverklaring af te leggen? De heer De Pagter.

De heer De Pagter: Onze fractie zal tegenstemmen. Als een bredere motie zou voorliggen, waarin wij ons bereid verklaren een subsidie toe te kennen die zowel recht doet aan de continuïteit van het theater als aan de bestuurlijke afspraken tussen het college en het bestuur van het theater, zonder bedragen, zouden we die wel kunnen steunen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Krol.

De heer Krol: Ik wil er nog kort op aansluiten. Bij ons is zeker een positieve grondhouding als het gaat om de continuïteit voor Peeriscoop, maar we vinden de motie niet zuiver geformuleerd met het bedrag 60.000 euro, in combinatie met de ambitie die is afgesproken dat de subsidieafhankelijkheid van Peeriscoop kleiner gaat worden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Geest.

De heer Van der Geest: Voorzitter, niet zozeer over de motie, als wel om steun te betuigen aan wat u zojuist als voorzitter van de raad zei over de afwezigheid van de VVD.

De voorzitter: De heer Van Veen.

De heer Van Veen: Een goed idee is een goed idee, maar ik denk dat zelfs Peeriscoop tekort wordt gedaan door te zeggen dat het een goed idee is, want het heeft gewoon te maken met bestaansrecht. In navolging van wat mevrouw Pellikaan zei over een stip op de horizon voor de inwoners, merk ik op dat dat ook voor Peeriscoop geldt en daarvoor is een jaar te summier.

De voorzitter: Dank u wel. Geen andere stemverklaringen, stel ik vast. Dan open ik nu de stemming over de motie.

De motie wordt in stemming gebracht en met 20 tegen 2 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Van Andel, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Hachhouch, Van Houwelingen, Klein, Koçak, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, mw. Pellikaan, Roeland, Schefferlie, Tekir, Van Veen en Van Willigen.

Tegen hebben gestemd de leden Krol en De Pagter.

De voorzitter: Ik schors thans vijf minuten de vergadering (21.58 uur)

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering (22.04 uur).

8. Overzicht begrotingswijzigingen september 2024 (2024-938256)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

9. Moties vreemd aan de orde van de dag

De voorzitter: Dames en heren. Er zijn twee moties vreemd aan de orde van de dag aangekondigd. We beginnen met een motie van Gorcum Actief, VVD, SP en ChristenUnie/SGP met als titel ‘Staalslakken: meten is weten’. Het woord is aan mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Wij dienen de motie vreemd aan de orde van de dag in, mede namens VVD, ChristenUnie/SGP en SP. We leven hier in de polder, op het veen. Als je een huis wilt bouwen, moet je eerst heipalen slaan, anders zakt het weg in de slappe ondergrond. Dat is de nuchtere uitleg van een deskundige in bodem en geologie als je vraagt naar de risico’s van die immense hoop giftige staalslakken bij The Dutch in Spijk met betrekking tot wegzakken en uitlogen in het grondwater. Na jarenlange juridische strijd is het plan van The Dutch en de gemeente West Betuwe nu om de staalslakken weer uit het huidige depot te gaan graven en een grote landmark langs de Haarweg te bouwen. Via het linkje aan onze motie gekoppeld is dat precies te zien. De – schrik niet! – 670.000 ton staalslakken, een grijze soort bouwstof, is maar liefst twee keer zo zwaar als het aangestampte zand dat de ondergrond van deze landmark moet worden. En zo zou het daar dan toch zeker voor honderd jaar kunnen blijven liggen, is het verhaal. Wie daarbij denkt aan het onderheien van een gewoon woonhuis, vindt deze oplossing van dit milieuschandaal echt een lachertje. Het is immers zeer aannemelijk dat het spul wel degelijk zal wegzakken in de ondergrond en dat giftige zware metalen zich mengen in het grondwater, zeker ook richting Gorinchem. Het bedrijventerrein en de woonwijken Gorinchem-Oost, Dalem en Lingewijk liggen er geografisch en geologisch gezien vlak naast, er tegenaan eigenlijk. Wij maken ons dus serieus zorgen over de gevolgen die nu ontstaan voor ons grondwater en de gevaren voor de gezondheid van onze inwoners. De gevaren voor de gezondheid van onze inwoners en medewerkers op het bedrijventerrein in Gorinchem-Oost zijn er ook rechtstreeks via de luchtvervuiling. De staalslakken zijn vermengd met ongebluste kalk, grond en stof. Tijdens de graafwerkzaamheden, die jaren zullen gaan duren, stuift de giftige stof met zware metalen

naar de omgeving toe. Wie dit inademt, wordt ziek, net als de dieren die in de weilanden in de omgeving grazen en alle aan een longziekte lijden.
Nu vindt dit alles plaats net over onze grens, in de gemeente West Betuwe, provincie Gelderland en wij gaan daar als Gorinchem en provincie Zuid-Holland helemaal niet over. Maar wij willen wel opkomen voor de belangen van onze inwoners, werknemers en de toekomst van onze stad en onze kinderen. We hebben daarom samen met VVD, SP en ChristenUnie/SGP een motie opgesteld waarin we vragen om metingen voor wat betreft lucht- en grondwaterverontreiniging. Want wij denken: meten is weten. Ook willen we een duidelijk signaal afgeven naar onze buurgemeente West Betuwe en er bij het rijk op aandringen dat het afvalproduct van Tata Steel – deze hoeveelheid is een hele jaarproductie – als grondstof bij bouwprojecten echt geen goed idee is. In de gemeente Gorinchem is het sinds vorig jaar gelukkig verboden om dit soort bouwstoffen te gebruiken.
Voorzitter. De linkjes bij de motie bieden meer informatie over plannen bij The Dutch en tot nu toe bekende gevolgen van staalslakkenvervuiling in de omgeving van Eerbeek en Spijk. Het was allemaal op televisie.
Dank u wel.

Motie M02: Staalslakken: meten is weten
De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 17 oktober 2024;
vraagt het college om / geeft het college de opdracht om:
1. in een brief aan de gemeente West-Betuwe onze zorgen kenbaar te maken over de gezondheidsrisico's voor inwoners van Gorinchem als de staalslakken op het terrein van golfclub The Dutch te Spijk weer worden verplaatst (verstuiving gevaarlijke stoffen) en m.b.t. eventueel uitlogen van giftige stoffen in het grondwater richting Gorinchem;
2. te zorgen voor adequate metingen van lucht- en grondwaterkwaliteit/vervuiling in Gorinchem in relatie tot dit staalslakken-depot. De verantwoordelijken financieren en leveren periodiek de resultaten van zowel lucht- als grondwatermetingen aan;
3. aan te sluiten bij de lobby in Den Haag om staalslakken te schrappen van de lijst erkende bouwstoffen.

Recente bronnen:
Info: www.zuidbaan.nl
Omroep Gelderland: https://www.gld.nl/tv/aflevering/in-het-vizier-van-de-jager-staalslakken/291406
De Hofbar: https://www.instagram.com/reel/DAksl61ILwd/?igsh=MXdzajM2eTR5ajk3OA==

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Santen, VVD.

De heer Van Santen: Ja, staalslakken, dan toch maar even onze pitch naar de raad, want net over de grens bij Gorinchem, bij het Lingebos, ligt niet alleen de golfbaan, maar ook een jaarproductie aan restproduct van Tata Steel in de vorm van staalslakken, een restproduct met grote risico's als het gaat om water-, bodem- en luchtkwaliteit. Want staalslakken zijn giftig. Zware metalen zijn daarin aanwezig. Adem je het in, dan heb je directe schade en komt het bijvoorbeeld in contact met water of grondwater, dan heeft dat langetermijngevolgen voor de omgeving, mens en dier. Kortom, een kleine milieuramp voltrekt zich net over de grenzen van Gorinchem. En ja, het ligt formeel op het grondgebied van West Betuwe, en dan is het ook primair aan het bestuur van West Betuwe om daar regie op te houden en daarop te acteren, in toezicht en in het zorgdragen bij een juiste oplossing. Dat is ook zo, maar een milieuramp houdt zich niet aan grenzen van gemeente of provincie. Dat hebben we recent ook nog gezien bij bijvoorbeeld

Chemours. En eerder beoogde oplossingen, zoals het verwerken van de slakken in de geluidsmuur, zijn door de Raad van State verworpen. Het nieuwe bestuur lijkt overigens van goede wil, met de nieuw beoogde oplossingen zijn ze ook best wel druk, hebben we ook gezien vanuit de raad, en er zijn plannen voor nieuwe oplossingen: geen put, maar in de vorm van een bult met voorzieningen erbij. Hoe dan ook, door deze verkeerde eerste slag krijg je wel de situatie dat de mogelijke oplossing langer op zich laat wachten, met alle gevolgen van dien. Tegelijkertijd moeten we niet met elkaar doen alsof wij in een Gorcumse bunker zitten en er niet door geraakt kunnen worden, want stuifzand op Gorinchem-Oost, waterlozingen in de Lingewijk, het zijn risico's die we goed in het oog moeten houden. Dat zijn we onze inwoners verplicht vanuit onze zorgplicht die we als gemeente hebben. Om die redenen hebben we samen met de fracties van Gorcum Actief, SP en ChristenUnie/SGP – we hebben er trouwens eerder als fractie ook vragen over gesteld – deze motie ingediend. De motie is: blijf goed kijken naar wat er om ons heen gebeurt, hou dit goed in de gaten en de motie roept dan ook op tot het uitspreken van onze zorg, het aanhaken waar mogelijk in de samenwerking en inzetten op nauw contact met West Betuwe op dit dossier als het gaat om de juiste metingen in relatie tot water-, lucht- en grondkwaliteit. Kortom, VVD-Gorinchem roept de Gorcumse raad op in deze casus als een tijger vinger aan de pols te houden.
Dank u wel.

De voorzitter: Democraten Gorinchem, de heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Voorzitter. Als u mij toestaat, doe ik het hier vandaan, want ik heb beloofd het in 20 seconden te doen. Dat is nu voorbij, maar ik ga ook nog inhoudelijk wat zeggen.
Ook wij waren ons aan het beraden op welke actie we zouden kunnen ondernemen naar aanleiding van de uitspraak van de rechter op 28 augustus. Het saneren gaat inderdaad gewoon grote risico's opleveren. Alleen, de indieners waren gewoon veel sneller dan wij waren. Dank daarvoor, want we doen het met elkaar natuurlijk. Dus wij delen de zorg. Nogmaals: we waren ons aan het oriënteren, maar dank voor de snelle actie van de indieners en het verwoorden van de gedeelde zorgen. De belangen van Gorinchem worden op deze manier volgens ons heel goed gediend. En fijn voor het realisme dat men beseft dat de wind niet stopt bij gemeentelijke of provinciale grenzen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank u wel, voorzitter. Ook vanaf deze plek dank voor het initiatief en ook de aandacht die ik mevrouw Hamann al verschillende keren over dit onderwerp heb horen vragen in deze raadzaal. Wij zullen de motie om die reden ook van harte steunen. Heel goed dat onze zorgen hierover worden geuit en dat we daarin ook partners vinden, waar we dan ook verandering teweeg kunnen brengen.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Ik miste ook al een beetje de spreektijd vandaag, maar prima, niet iedereen is perfect, en ik kan het ook heel kort houden. Wij kunnen ons volledig vinden in de punten 1 en 2. Het enige wat wij ons een beetje afvragen, is de

noodzaak van punt 3, om aan te sluiten bij een lobby. Bij ons weten is de bouwstof al verboden in Gorinchem, dus zou het dan niet beter zijn om je te focussen op Gorinchem?

De heer Van Willigen: Nogmaals: de wind stopt niet bij de gemeentelijke grens van Gorinchem!

De heer Klein: Dat weet ik, dat klopt, het is al heel prettig dat we daarover overeenstemming hebben, maar om nou uitgebreid te moeten gaan lobbyen in Den Haag – dan denk ik dat we met bijvoorbeeld een dossier als Waardlanden ook al een grote uitdaging hebben.

De voorzitter: De heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Ik zal ook proberen het in enkele tientallen seconden te doen. Het is duidelijk dat zo'n omvangrijke verontreiniging niet ophoudt bij de gemeentegrens, dus een goed initiatief vanuit de fracties die dit aanhangig hebben gemaakt, niet alleen omdat het ook een mooi stukje bos is waar wij als Gorcumers heel graag komen, maar zeker ook vanuit de windrichting die onze kant op staat. Ik denk dat het goed is om aan te sluiten bij de lobby's die er al zijn en niet iets nieuws te initiëren en daarmee kracht bij te zetten aan het bestaande. Dus wij steunen dit initiatief van harte en roepen ook op om de inwoners die het betreft goed te informeren, zodat er geen verhalen de ronde doen die al dan niet kloppen. Maar laten we ook inwoners goed informeren, zodat ze weten wat de gevaren zijn en wat wel en niet kan in die omgeving.
Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank, voorzitter. Ook ik wil de initiatiefnemers bedanken voor de motie die ze vanavond hebben ingediend. Een goed idee is een goed idee, dus wij zullen ook deze motie steunen.

De voorzitter: De heer Van Andel.

De heer Van Andel: Voorzitter, nog een opmerking over de lobby. Die loopt al, er zijn al vragen gesteld aan de minister, of staatssecretaris in dezen, geloof ik: Jansen van de PVV.

De voorzitter: Dank u. Geen anderen in eerste termijn, dan kijk ik naar wethouder De Boer.

Wethouder De Boer: Dank, voorzitter. Er zijn veel zorgen geuit door de fracties en het college deelt die zorgen ten aanzien van de saneringsplannen. In theorie zou het allemaal goed moeten gaan, maar dat zou het de eerste keer ook gaan. Er is dus alle reden om hier bovenop te zitten. Er zijn al diverse bestuurlijke overleggen geweest waarin we in eerdere stadia onze zorgen hebben geuit, maar de eerlijkheid gebiedt te zeggen nog niet op basis van de nieuwste saneringsplannen, dus dat ga ik ook op korte termijn alsnog doen, ook naar aanleiding van dit debat. Het lijkt me prima om ook een brief te versturen, zoals u vroeg, om het daarmee te ondersteunen. Mijn vraag aan u is dan: is dat een brief aan het college, of is dat ook iets wat u met uw collega-raadsleden wellicht zou willen delen daar?

Maar wij kunnen die brief uitstekend mee onder onze arm nemen en wat mij betreft voegen we daar ook gelijk dat punt 2 aan toe, want ik vind ook echt dat de verantwoordelijkheid voor dat 'meten is weten' bij de initiatiefnemers ligt. Er gaat een groot project plaatsvinden, een grote sanering, en we zullen nogmaals de oproep doen dat zij daarbij ook ons grondgebied, ook de buren in Gorcum, goed in het oog houden en dus ook de metingen die u ook vraagt daarin gaan meenemen. Dus we gaan dat ook dringend als verzoek bij onze buren en de initiatiefnemers neerleggen.
U vraagt ons een lobby te starten. Nou, een terechte opmerking volgens mij. Er loopt een lobby en daar kunnen we ons bij aansluiten. Wat mij betreft is het antwoord 'ja', maar ik zou u wel drie dingen in overweging willen meegeven. In de beantwoording van de mondelinge vragen vorige maand is aangegeven dat dit eigenlijk een van die IBC-bouwstoffen is, er zijn er nog meer van, en op het moment dat we ons alleen gaan richten op staalslakken, zijn er nog best wel veel alternatieven voor bouwers die eigenlijk net zo vervuilend kunnen zijn in potentie. Je hebt ook zinkassen, koperslakken, AVI-assen uit afvalverbranding, je hebt heel veel verschillende vormen hiervan en wat mij betreft gaat het om dat pakket. Binnen Zuid-Holland Zuid hebben we daar in samenwerking met de omgevingsdienst een soort lokaal verbod voor afgekondigd. Het klopt dat we die hebben, meneer Klein. Tegelijkertijd is dat ook een soort noodgreep geweest, omdat we daar ook wel weer overruled kunnen worden, omdat het nationaal gewoon toegestane bouwstoffen zijn. Dus het liefst zou je willen dat je dat niet continu bij de rechter zou moeten betwisten, maar dat het ook echt niet op die manier verkeerd toegepast kan worden.
Het derde punt is een klein dilemma daarin, want dit zijn allemaal reststromen die wel ontstaan. Zolang we staalproductie hebben, hebben we die staalslakken in Nederland, zolang we afval blijven verbranden, heb je die AVI-bodemassen, en we moeten wel iets met elkaar. Op het moment dat we besluiten dat dat nooit meer ergens gebruikt mag worden, bij ons of in Europa, dan denkt mijn cynische inborst: ik weet wel hoe we daar in het rijke westen mee omgaan, dat gaat naar andere landen, die mogen het voor ons oplossen, en dat zijn meestal niet de meest rijke landen. Dus je moet met elkaar wel een oplossing bedenken hoe we dit op een bepaalde manier wel op een goede manier oplossen. Volgens mij is de oplossing in die lobby veel meer gericht op zware regulering, toezicht ook op de toepassing daarvan, want uiteindelijk wordt het op veel plekken gebruikt, maar het moet gewoon niet meer fout gaan. Dat risico willen we gewoon niet meer lopen. Dat is ook de reden waarom we op dit moment die vergunningverlening dus niet doen, want die verantwoordelijkheid – het gaat gewoon te vaak fout – willen we niet nemen in onze regio. Daar zit volgens mij de grootste kans ook richting zo'n lobby, daar zou ik me graag voor willen inzetten en dat zou ik ook graag binnen omgevingsdienstverband doen, omdat ik merk dat er gewoon veel bereidheid is om dit een stukje verder te pakken, ook vanuit de regio. Dus dat zou de manier zijn waarop ik graag met de motie zou willen omgaan. Wat mij betreft kan ik deze motie uitstekend omarmen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond of er behoefte is aan een tweede termijn.

De heer Van Willigen: Mag ik nog iets vragen aan de wethouder?

De voorzitter: Zeker, ga uw gang.

De heer Van Willigen: Ik hoor dat de wethouder ook betrokkenheid heeft. Ik vraag me alleen af of wij dan bestuurlijk ook dicht op de besluitvorming zitten, want een groot deel van de Gorcumse bewoners woont dichterbij het betreffende gebied dan veel bewoners van West Betuwe. Het lijkt nu alsof West Betuwe, zeg maar, alleen beslist. Maar ook zorgen stoppen namelijk niet bij gemeentegrenzen, dus zitten wij daar ook dicht bij de tafel? Ik weet dat het ingewikkeld is, andere gemeente, andere provincie, maar in hoeverre zou het u kunnen helpen dat wij daar toch wat dichter op de besluitvorming kunnen komen?

Wethouder De Boer: Dat is een spannend vraagstuk, omdat het inderdaad op andermans grondgebied gebeurt. We hebben daar geen bevoegdheden, ook geen beslissingsbevoegdheden, daarom proberen we de relaties, de contacten, goed te houden en de banden kort, zodat we continu, als er iets speelt, met elkaar het goede gesprek hebben. En dat ik continu ook hamer op: denk ook aan het belang van Gorinchem, want het is op een steenworp afstand van onze gemeentegrens. Dus wij proberen het continu onder de aandacht te brengen. Maar echt beslissingsbevoegd zijn we niet.

De heer Van Willigen: Mijn vraag was of wij u als raad daarin zouden kunnen ondersteunen.

Wethouder De Boer: Dat doet u volgens mij deels met deze motie. Dat is een duidelijk signaal dat het niet alleen bestuurlijk onder de aandacht is, maar dat u ook als raad, en ik proef dit heel breed, volgens mij raadsbreed, dit signaal wilt afgeven. Daarom zei ik ook in een bijzin dat ik de brief onder mijn arm kan meenemen naar dat gesprek, ook namens u, maar dat het ook in de afweging voor u wellicht een signaal is dat u aan uw collega-raadsleden daar zou willen meegeven, die wel beslissingsbevoegd zijn.

De voorzitter: Dank u wel de heer Koçak.

De heer Koçak: Voorzitter, ik wil een stapje verder gaan. Misschien is het een voorstel dat we zo'n brief opstellen namens het college, maar ook namens ons raad, en dat u, afhankelijk van de stemming als de voorzitter van de raad ook uw handtekening zet, zodat we allemaal, niet alleen het college, maar ook de raad, onze zorgen hierover uitspreken..

De voorzitter: Als ik het zie als een brief aan de gemeente West Betuwe, dan kunnen we die namens de raad sturen, maar kijk ook even naar de wethouder. . .

Wethouder De Boer: Dat lijkt mij prima.

De voorzitter: Dan gaan we dat zo doen.

Wethouder De Boer: Ik wil graag helpen bij het schrijven van die brief, voorzitter.

De voorzitter: Prima. Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Ja, voorzitter, dat was eigenlijk ook wel een beetje mijn suggestie. Wij kunnen natuurlijk als gemeenteraad van Gorinchem een brief sturen aan de gemeenteraad van West Betuwe, dus niet het gemeentebestuur, maar de raad. De raadsleden daar beslissen uiteindelijk hoe zij omgaan met de berg afval die daar ligt. Ik

denk dat het allemaal nog wel even gaat duren, want het schijnt ook nog midden in het Waterliniegebied te liggen en dat is, zoals bekend, UNESCO-werelderfgoed. Verder zit er ook een HIA aan te komen, een Heritage Impact Assessment, allemaal ingewikkeld, maar zij zullen dan toch ook moeten verantwoorden op erfgoedgebied dat daar zo'n landmark mag komen. Maar dat gaat hoofdzakelijk over de hoogte van het ding, lijkt mij.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons beperken tot de motie. We hebben afgesproken dat namens de gemeenteraad, dus door ons ondertekend, de brief uit zal gaan. Zijn er nog verdere vragen aan de wethouder? Anders kunnen we volgens mij tot stemming overgaan. Dat is het geval. Dank. Wenst iemand nog een stemverklaring af te leggen? Maar eigenlijk hebben we die volgens mij al min of meer wel gehad van iedereen. Ook dat klopt. Dan open ik de stemming over de motie 'Staalslakken: meten is weten'.

De motie wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Van Andel, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Hachhouch, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, mw. Veldheer-Vink, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

De voorzitter: Aan de orde is de tweede motie, getiteld 'Vlaggen tegen geweld'. Het woord is aan mevrouw Alba Heijdenrijk van D66.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank u, voorzitter. Er is één universele waarheid van toepassing op alle landen, culturen en gemeenschappen: geweld tegen vrouwen is nooit acceptabel, nooit verontschuldigbaar en nooit toelaatbaar. Een uitspraak van Ban-Ki-moon, voormalig secretaris-generaal van de Verenigde Naties.
Vandaag wil ik een onderwerp aankaarten dat mij persoonlijk raakt en dat helaas voor velen in onze samenleving een dagelijkse realiteit is: geweld tegen vrouwen en meisjes. Ik sta hier als iemand die uit eigen ervaring weet wat het betekent om je niet veilig te voelen in je eigen omgeving. Mijn jeugd werd getekend door onveiligheid en dat heeft me gevormd tot wie ik nu ben. Maar het heeft me ook laten zien hoe belangrijk het is om aandacht te blijven vragen voor dit onderwerp. Geweld tegen vrouwen, meisjes, is een wereldwijde pandemie die elke dag levens verwoest en zelfs levens eist. Hier ook in Gorinchem. We kunnen niet wegkijken of doen alsof het een ver-van-ons bed is. Wereldwijd krijgt één op de drie vrouwen te maken met fysiek en/of seksueel geweld. Eén op de drie. In Nederland alleen al worden jaarlijks duizenden vrouwen slachtoffer van huiselijk geweld en/of seksueel misbruik. Daarom sta ik hier vandaag, om namens D66 een motie vreemd aan de orde van de dag in te dienen, in het kader van de internationale campagne Orange The World. Deze campagne vraagt wereldwijd aandacht voor de bestrijding van geweld tegen vrouwen. De campagne vindt jaarlijks plaats van 25 november tot en met 10 december, ook wel bekend als de *16 Days of Activism*. In deze periode worden gebouwen oranje verlicht en wordt de kleur oranje, de kleur van een hoopvolle toekomst zonder geweld, op allerlei manieren ingezet om bewustwording te creëren. Wij kunnen als gemeente Gorinchem onze steun tonen voor deze belangrijke campagne door in die zestien dagen de oranje vlag te hijsen en de gebouwen oranje te kleuren. Hiermee geven wij een signaal af: we staan achter de slachtoffers van geweld en

we zetten ons actief in om geweld tegen vrouwen en meisjes te bestrijden. Dit gaat niet alleen om symboliek, dit gaat om bewustwording, het gesprek aangaan. Het gaat om een samenleving waarin iedere vrouw en ieder meisje zich veilig kan voelen. Daarom ook de oproep om te verkennen of in 2025 gedurende de campagneperiode gesprekken kunnen worden georganiseerd op scholen, dan wel bij maatschappelijke partners, om vroegsignalering te stimuleren en bewustwording te creëren voor het probleem.
Nogmaals, ik weet uit eigen ervaring hoe het voelt om in angst te leven en op te groeien in een onveilige omgeving. Geen enkel kind, geen enkele vrouw mag dit ooit meemaken en daarom vraag ik de raad om deze motie te steunen, zodat we met elkaar het signaal afgeven dat geweld nooit getolereerd mag worden. Laten we oranje kleuren met de hoop en solidariteit die de kleur oranje vertegenwoordigt. In de motie vragen wij het college om gedurende de periode van 25 november tot 10 december de vlag tegen geweld tegen vrouwen, de vlag van Orange The World, te hijsen voor het stadhuis. Ik heb een aanpassing gedaan, na influistering door de PvdA, om het vlaggenprotocol voor de volgende jaren hier standaard op aan te passen en daarbij actief te communiceren over het belang van deze dag. Punt twee blijft hetzelfde.
Dank u wel.

De heer Klein: Even ter verduidelijking: er is dus een gewijzigde motie die oproept om het vlaggenprotocol te wijzigen, in die zin dat we altijd structureel deze twee weken vlaggen?

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Zestien dagen, ja.

De heer Klein: Oké, helder.

Motie M03: Vlaggen tegen geweld
De gemeenteraad van Gorinchem,
in vergadering bijeen op 17 oktober 2024;
vraagt het college / geeft het college de opdracht om:
1. gedurende de periode van 25 november 2024 en 10 december 2024 de vlag tegen geweld tegen vrouwen, de vlag van Orange The World, te hijsen voor het stadhuis en het vlaggenprotocol voor de volgende jaren hierop aan te passen. Daarbij actief te communiceren over het belang van deze dag;
2. te verkennen of er volgend jaar (2025) gedurende de campagneperiode gesprekken kunnen worden georganiseerd op scholen dan wel bij maatschappelijke partners om vroeg signalering te stimuleren en bewustwording te creëren over het probleem van geweld tegen vrouwen.

De voorzitter: De motie hebt u al digitaal ontvangen, hoor ik van de griffier. Wie wenst het woord hierover te voeren? Mevrouw De Groot.

Mevrouw De Groot: Dank u, voorzitter. Allereerst wil ik mevrouw Alba bedanken voor het delen van haar eigen ervaring. Verder kan ik niets anders doen dan me aansluiten bij uw woorden. Dus wij steunen deze motie.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank u wel, voorzitter, en ook dank aan mevrouw Alba voor de toelichting en voor de openheid die zij hierin weet te betrachten. Ook van onze kant steun en dank ook voor de toevoeging met betrekking tot het vlaggenprotocol, want ik begreep dat daar nog even een technisch dingetje zou zijn. Ik zou ook aandacht willen

vragen voor de mogelijkheid om de Grote Kerk oranje te verlichten. Dat vinden wij altijd een indrukwekkende manier om aandacht te vragen.

De voorzitter: Mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Daar ben ik het zeer zeker mee eens. Ik merkte hem wel op in mijn spreektekst, maar heb hem inderdaad niet in de motie meegenomen.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Bedankt, voorzitter. Wij zijn eigenlijk in de fractie nog ietwat verdeeld, niet zozeer over het onderwerp, want we denken dat dat voor zich spreekt en enorm belangrijk is, maar eigenlijk maakt het tegelijk vastleggen in het vlaggenprotocol het voor ons misschien wat lastiger, omdat wij ons afvragen hoe het dan zit met alle andere initiatieven? Zijn er niet veel meer initiatieven die we dan in dat vlaggenprotocol moeten meenemen en moeten we het vlaggenprotocol dan niet in zijn geheel herzien? Hoe gaan we om met bijvoorbeeld de verjaardag van onze. . .

Mevrouw Pellikaan: Voorzitter, bij wijze van interruptie. . .

De voorzitter: Mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Een goed idee is een goed idee wat ons betreft. Ik kan hier gewoon even niet bij. Ik maak maar even mijn eerste termijn af met de volgende twee zinnen. Ik steun van harte de sprekers voor mij. Ik vind het een fantastisch goede motie en ik kan mij niet anders voorstellen dan dit raadsbrede steun krijgt vanavond. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Klein.

De heer Klein: Geweldig, dat scheelt gelijk weer een termijn. Zoals ik ook zei: het principe steunen wij van harte, dus dat is helemaal geen probleem. Het gaat er hier meer over dat wij in onze fractie een discussie hebben over: hé, hoe ga je om met die twee weken vlaggen, in dezelfde periode is bijvoorbeeld onze prinses jarig en dan hebben we in het vlaggenprotocol bijvoorbeeld al een dag staan. Het zijn gewoon meer praktische vragen over hoe je hiermee omgaat. En onze oproep was geweest: laten we het vlaggenprotocol als geheel herzien. De rest van de moties steunen wij van harte.

De voorzitter: Mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank je wel voor het steunen van de motie. Ik snap uw vraagstelling op zich ook, maar ik wilde vandaag de aandacht vestigen op Orange The Day. Wij hebben inderdaad meerdere mogelijkheden tot vlaggen. De regenboogvlag is er daar bijvoorbeeld één van. Sta ik ook hard achter. Maar ik vraag nu aandacht voor Orange The Day. Misschien moeten we het vlaggenprotocol een keertje ter sprake brengen, daar ben ik voor, maar dan moet u wel even wachten tot ik terug ben.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u, voorzitter, en hartelijk dank mevrouw Alba Heijdenrijk voor dit initiatief. Orange The World is al een aantal jaren gaande en ik ben blij dat

Gorinchem eraan meedoet. We steunen de motie van harte. Het was van de week weer op televisie: in Rijswijk in een hele korte periode, ik denk vijf weken, drie moorden op jonge vrouwen, alle drie moeders die kleine kinderen achterlaten. Het is hartverscheurend. En het akelige is dat nota bene klachten zijn gedaan bij politie en hulpverleners. Dus ik denk dat Nederland een beetje met de handen in het haar zit en zich verschrikkelijk moet schamen dat het zo erg uit de hand loopt. En dan ben ik ook wel een beetje blij met de suggestie van mevrouw Van Oversteeg voor onze Grote Kerk. We hebben prachtige nieuwe verlichtingsmogelijkheden en van mij mag die knaloranje zijn gedurende de hele periode. Hartelijk dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Veldheer.

Mevrouw Veldheer-Vink: Dank u wel, voorzitter. Wij vinden het ook een mooi initiatief. Ik denk dat het heel goed is om hieraan aandacht te besteden, dat zou eigenlijk 365 dagen per jaar moeten. Of die vlag veertien dagen moet worden opgehangen, daar kunnen we over twisten, maar als iedereen daarin meegaat, gaan wij daar ook in mee. Wat ik wel belangrijk vind, is dat ook de jeugd weet waarom er dan een oranje vlag is. Ik zou willen toevoegen: laten we dan ook iets in de krant zetten erover, waarom dat dan is, of laten we dat op de scholen bekendmaken, om het van jongs af aan mee te geven. Dat is een suggestie.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank u wel. Het staat overigens al in de motie om hier actief over te communiceren en het verzoek om in 2025 hier verdere acties op te ondernemen.

De voorzitter: De heer Krol.

De heer Krol: Dank u wel, voorzitter. Alsof het zo moest zijn, was ik deze week 's avonds laat telkens gegrepen door een boek dat ik in handen kreeg, dat als gevolg van een project van Humanitas tot stand is gekomen, het project Levensboek. Een boek over drie beschadigde vrouwen, drie vrouwen die ik alle drie ken. Dus ik ben weer bepaald bij de enorme impact van geweld tegen vrouwen, nu, maar in dit geval ook twintig, dertig jaar geleden, en de impact die dat heeft tot op de dag van vandaag. Dus aandacht lijkt mij heel goed. Ik ben wel heel benieuwd naar de reactie van het college op de vraag hoe dat zich verhoudt tot het vlaggenprotocol. Daarover is nu nog niks opgenomen. Wij kunnen er ook prima mee leven als uiteindelijk het voorstel komt om het op één dag te doen, op de dag van aandacht voor 'vrouwengeweld', op 25 november, maar ik heb me eerder op de avond al twee keer principieel opgesteld, dus dat wil ik nu niet al te veel doen, dus steun.

De voorzitter: De heer Koçak.

De heer Koçak: Dank u wel, voorzitter. Het betoog van mevrouw Alba Heijdenrijk raakt mij enorm. Ik vind dat punt 2 de sleutel is van de motie en daarom roep ik het college met compassie op naast in ieder geval verkennen, ook te inventariseren en de dialoog aan te gaan, ook voor duurzame relatie. Tot slot wil ik wel de toezegging van mevrouw Alba Heijdenrijk, dat zij na het herstel samen met mij de uitvoering van de motie kritisch nakijkt.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Bij dezen!

De voorzitter: De heer Van Houwelingen.

De heer Van Houwelingen: Dank u wel, voorzitter. Ik zat goed te luisteren naar het verhaal van mevrouw Alba Heijdenrijk en ik ben het helemaal met haar eens dat geen enkele vrouw of meisje, maar jongens eigenlijk ook hè, geen enkel kind, geweld zou moeten kunnen meemaken. Ik kan me goed herinneren dat we vorig jaar nog het oranje handje hadden, het oranje lintje heb ik al eens een keer gehoord. Het is heel goed dat hier aandacht aan wordt gegeven en dat we dat ook blijven doen.

De voorzitter: Het oranje handje is inderdaad voor Orange The World. Het gele lintje is in de Awareness-week tegen suïcide.

De voorzitter: Geen andere sprekers in eerste termijn? Dan zal namens het college wethouder Dansen het woord voeren.

Wethouder mevrouw Dansen: Dank u, voorzitter. Het zal u niet verbazen als ik zeg dat ik het heel erg belangrijk vind om ook iets te vinden van geweld tegen vrouwen. We hebben het in deze zaal vaker gehad over geweld tegen kinderen, Veilig Thuis, maar Veilig Thuis is niet alleen een veilig thuis voor kinderen, het is ook een veilig thuis voor vrouwen, voor ouderen. Dus ik ben heel blij met de aandacht die het nu krijgt.
In het eerste deel van de motie wordt ons gevraagd het goed te vinden dat er twee weken gevlagd wordt. Dat is een klein beetje lastig, want er is een vlaggenprotocol en het college is gehouden aan het uitvoeren van beleid dat er ligt. Maar ik hoor een buitengewoon brede steun in de raad, en volgens mij gaat u er als raad zelf over. Dat betekent dat u het aan uw collega's kunt vragen, waarbij ik in het kader van de vraag of je dat nou moet doen of niet, wel wil meegeven dat twee weken in relatie tot het vlaggen wat we doen bij andere gelegenheden, die ook vaak heel belangrijk zijn, en ik heb het dan niet over koninklijke verjaardagen of zo, dat is duidelijk, dat is altijd maar één dag, maar er zijn meer belangrijke dingen en als je twee weken voor het één vlagt, hoe doe je dat dan met de rest? Dus ik zou nog even nadenken of je die twee weken wilt of gewoon één keer.

De voorzitter: Mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Ik snap de opmerking van de wethouder. Tegelijkertijd hebben we hier met het beeld voor het stadhuis, om mensen weer eens te laten nadenken over het mentale welzijn van onze jongeren, die mogelijkheid ook geboden. En een vlag in de lucht, ik rij regelmatig hier over de rotonde, ik kijk niet altijd naar de vlaggen en wil je dat meer mensen alert blijven op dit verhaal, wat essentieel is, niet alleen voor vrouwen en meisjes, maar in de breedste context van het woord, dan vind ik zestien dagen, nou ja eigenlijk bijna minimaal. En dan wil ik aansluiten bij de opmerking die daarnet al werd gemaakt: wat mij betreft 365 dagen. Ik snap uw opmerking, maar toch maak ik me hard voor die zestien dagen.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik kan alleen maar herhalen dat u erover gaat, niet het college. Ik geef het u alleen maar mee.

De voorzitter: Interruptie de heer Klein.

De heer Klein: Ik begin er maar weer mee, voordat ik weer helemaal verkeerd begrepen word: het initiatief kunnen we helemaal steunen. Ik wil het even hebben over uw claim met betrekking tot het vlaggenprotocol, en dan zou ik willen vragen of we de website kunnen aanpassen van de gemeente Gorinchem, want daar staat toch daadwerkelijk dat B&W erover gaan en dat de fractievoorzitters het goedkeuren. Details. Voor de rest: initiatief heel belangrijk.

De voorzitter: Wethouder Dansen.

Wethouder mevrouw Dansen: Ik maak mijn verhaal even af. U vraagt ook naar meer aandacht en ik heb eventjes nagevraagd wat we nu eigenlijk allemaal doen, en belangrijker nog: wat doen bijvoorbeeld de Soroptimisten op dit gebied, en dat is best wel veel hoor. Er komt een mozaïekbankje aan, wat ze zelf met z'n allen gaan mozaïeken, en dat hopelijk geplaatst kan worden in het Gijsbrecht van Andelpark, er komen oranje anjerzaden die uitgezaaid worden en die dan een heleboel oranje gaan kleuren op een andere manier en daar worden zakjes van uitgedeeld, de Grote Markt komt vol te staan met oranje schoenen – ik heb al gezegd: ik wil er wel bij zijn, want ik heb nog hele leuke oranje schoenen, die trek ik dan aan –, er gebeurt echt van alles, het spuiten van het logo, enzovoort, enzovoort, een film en een avond in 't Pand. Het gaat niet ongezien voorbij.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Nee, ook dat staat in mijn motie. Ik ben me heel erg bewust van het feit dat er al best veel gedaan wordt, maar dat is in signalering nog onderbelicht. Waar het mij met name om gaat, is om deze gesprekken bij onze maatschappelijke partners te brengen en op scholen, want de uitwerking van de kleur oranje heb ik het liefst over een aantal jaar niet meer. Daarmee moeten we beginnen ergens aan de voorkant, vandaar punt 2 van de motie.

Wethouder mevrouw Dansen: Daar kom ik nu op. Wij zijn al in gesprek in het kader van de Week van Respect, wat in Gorinchem een maand van respect is, om dat soort gesprekken te gaan voeren op scholen, in ieder geval voor 2025 en indien mogelijk met een aantal partners, een aantal mensen die het graag willen doen die dat ook al dit jaar gaan doen. Dus het is niet toevallig, toeval bestaat niet, het is er al een beetje en hier is het nou ineens weer heel duidelijk op het netvlies van iedereen. Dat is al een punt dat er is en ik kan alleen maar zeggen: als we het een volgende keer hebben over Veilig Thuis, hou dan ook in gedachten dat er meer soorten van 'veilig thuis' zijn en dat geweld in afhankelijkheidsrelaties, geweld tegen vrouwen, geweld tegen ouderen, daar ook bij horen. En sorry, dat moest eventjes.
Dank u wel.

De voorzitter: Misschien kan de wethouder nog even, maar het kan ook zijn dat het een andere wethouder is, ingaan op de suggestie die ik een paar keer heb gehoord over het oranje kleuren van de kerktoren.

Wethouder mevrouw Dansen: Daarvoor wil ik mijn collega het woord geven, want dat staat niet in het vlaggenprotocol, en daar gaat hij over.

De voorzitter: Wethouder Polatli namens het college.

Wethouder Polatli: De kerktoren verlichten, hartstikke mooi. We hebben volgens mij één keer per jaar de regenboogkleuren waarmee we de kerktoren aanlichten. Er zijn tot nu toe al meerdere verzoeken geweest om kleuren aan te passen. Per kleur aanpassen komt er een bedrijf bij die dat dan weer instelt. En het wordt nogal een bonte boel. Als we het bij vlaggen kunnen houden, is dat heel goed en 21 dagen vind ik ook nog prima, maar met de verlichting van de kerktoren ligt dat anders. De kerktoren is weliswaar van de gemeente, maar wordt wel geassocieerd met de kerk en als we aan al die verzoeken gehoor moeten geven, wordt het echt een kermisattractie. . .

Mevrouw Van Oversteeg: De vraag aan de wethouder is niet of hij aan al die verzoeken gaat voldoen, maar aan *dit* verzoek.

Wethouder Polatli: Ja, maar richting andere verzoeken zijn we ook duidelijk geweest en die hebben we allemaal los behandeld, zoals deze nu ook, maar er staan genoeg kleuren klaar om ook met een verzoek te komen en daarom wil ik daar heel terughoudend in zijn. Dus ik wil daar ook duidelijk in zijn.

De voorzitter: Mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: Dank u wel. Het vergelijken met een kermisattractie vind ik in dit onderwerp iets te ver getrokken, want zo grappig is het niet en tegelijkertijd is het een oranje kleur. Ik heb de kerktoren in alle kleuren van de regenboog gezien, dat vond ik ook prachtig, en ik ben van mening dat we het bij elke vraag met betrekking tot de kleurstelling van de Grote Kerk, daarover kunnen hebben met elkaar. Ik word altijd een beetje moe van precedenten scheppen en weet ik wat allemaal. Het is een klein gebaar, waarvan ik denk dat we daar prima een statement mee kunnen maken. Dus Oranje. Laten we het gewoon eens doen.

Wethouder Polatli: Ik wil toch wel even reageren op die kermisattractie. Daarbij gaat het meer om de verschillende kleuren en niet alleen om het oranje waarom u vraagt. Want als ik die thuis moet ophangen, doe ik dat ook, en als dat dertig dagen nodig is ook. Dus daar ben ik het allemaal mee eens. Maar het gaat in dit geval om meerdere verzoeken en dat na dit verzoek ook andere verzoeken zullen volgen.
Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Roeland.

De heer Roeland: Dank u wel, voorzitter. Misschien kan mevrouw Alba ook oproepen om mensen in Gorcum gedurende deze periode een oranje vlag uit te laten hangen. Dan creëer je volgens mij ook een heel groot stuk bewustwording.

De voorzitter: Voor. Er worden nu allerlei suggesties gedaan, maar we hebben een motie voorliggen en ik stel voor die nu in stemming te brengen, tenzij u nog een ronde zou willen. Wilt u een tweede termijn?

Mevrouw Van Oversteeg: Ik zou even twee minuutjes willen schorsen, voorzitter.

De voorzitter: Ik neem aan dat daarmee kan worden ingestemd. We schorsen voor twee minuten (22.48 uur).

Schorsing

De voorzitter: De vergadering is heropend (22.54 uur). We zijn nu zover dat we kunnen stemmen over de motie, getiteld 'Vlaggen tegen geweld'. Voordat ik die daadwerkelijk in stemming breng, wil ik graag kijken of er mensen zijn die een stemverklaring willen afleggen.

De heer Schefferlie: Voorzitter, is er nog een conclusie uit de schorsing gekomen?

De voorzitter: Ik denk dat mevrouw Van Oversteeg dat nu gaat zeggen.

Mevrouw Van Oversteeg: Ja, voorzitter. In een korte schorsing hebben we besproken of we de motie wilden aanpassen, om het verlichten van de Grote Kerk daarin mee te nemen, omdat wij de reactie van het college dat dit een precedent zou scheppen wel erg kort door de bocht vonden. We kiezen nu echter voor een wat praktische insteek en laten de motie zo in stand. We begrepen dat er nogal wat implicaties en mogelijk ook financiële complicaties bij komen kijken, we vragen het college daarom wel goed te onderzoeken op welke manier we dit wel kunnen doen en wat daar dan de impact van is. We brengen de motie in stemming zoals deze is ingediend.

De voorzitter: Ik kijk rond voor andere stemverklaringen. Mevrouw Alba Heijdenrijk.

Mevrouw Alba Heijdenrijk: In aansluiting op mevrouw Van Oversteeg: het is inderdaad zo dat het oranje kleuren van het gebouw zeker meespeelt in een bepaalde afweging, maar we begrijpen ook dat er, ondanks het feit dat het in de spreektekst van de wethouder niet benoemd is, financiën mee gemoeid zijn. Ik draag het dan ook bij mijn eigen vertrek heel graag aan mijn collega's over om daar oog voor te blijven houden en bij dezen ook de motie zo in stemming te brengen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Veen.

De heer Van Veen: Voorzitter. U zult het bijna niet geloven met mijn achtergrond, maar als praktiserend absolute pacifist ben ik tegen alle vormen van geweld, dus zal ik ook voor de motie stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Metz.

Mevrouw Metz: Dank je wel, voorzitter. Ook wij steunen de motie uiteraard en wij sluiten ons aan bij mevrouw Van Oversteeg.

De voorzitter: Mevrouw Veldheer.

Mevrouw Veldheer-Vink: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons ook aan bij de woorden van mevrouw Van Oversteeg.

De voorzitter: Dank u wel. Verder niemand? Dan breng ik nu de motie met als titel ‘Vlaggen tegen geweld’ in stemming.

De motie wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de leden mw. Alba Heijdenrijk, Van Andel, Bahlmann, Boutachkourt, Van Gammeren, Van der Geest, mw. De Groot, mw. Hamann, Hachhouch, Van Houwelingen, Klein, Koçak, Krol, mw. Metz, mw. Van Oversteeg, De Pagter, mw. Pellikaan, Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Van Veen, mw. Veldheer-Vink, Van Willigen en mw. Van 't Westende-de Bijl.

10. Sluiting

De voorzitter sluit te 22.57 uur de vergadering.

Sprekersindex:

Alba Heijdenrijk, mw. W.T.J., 2, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48
Andel, P. van, 30, 33, 38
Boer, M. de, 14, 15, 16, 17, 18, 38, 39, 40
Dansen, mw. E.L., 17, 44, 45, 46
Geest, J.P. van der, 10, 28, 33, 34
Groot, mw. P. de, 38, 42
Hamann, mw. E.W.H., 2, 16, 28, 29, 35, 40, 43
Houwelingen, A.C. van, 27, 28, 44
Klein, J., 24, 25, 26, 27, 30, 33, 37, 42, 43, 45
Koçak, E.A., 26, 27, 40, 44
Krol, A., 8, 13, 34, 44
Mager, mw. A., 7, 13, 14, 19, 21
Metz, mw. G., 48
Molengraaf, mw. M.J., 3, 4, 5, 12, 13, 21
Oversteeg, mw. J. van, 37, 42, 46, 47
Pagter, M. de, 30, 32, 34
Pellikaan, mw. L.P.W., 11, 18, 20, 42, 43
Polatli, F., 6, 7, 13, 31, 32, 46, 47
Roeland, P.M., 3, 4, 47
Santen, N. van, 3, 22, 23, 36
Schefferlie, P.C.J., 2, 4, 6, 23, 25, 28, 31, 32, 47
Tekir, I., 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 25, 26, 27, 33, 37
Veen, D. van, 34, 48
Willigen, C. van, 22, 37, 39